140

TRESTNÍ ZÁKON
ze dne 29. listopadu 1961

Národní shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
OBECNÁ ČÁST

HLAVA PRVNÍ
ÚČEL ZÁKONA

§ 1

Účelem trestního zákona je chránit zájmy společnosti, ústavní zřízení České republiky, práva a oprávněné zájmy fyzických a právnických osob.

§ 2

Prostředky k dosažení účelu trestního zákona jsou pohrůžka tresty, ukládání a výkon trestů a ochranná opatření.

HLAVA DRUHÁ
ZÁKLADY TRESTNÍ ODPOVĚDNOSTI

§ 3

Trestný čin

(1) Trestným činem je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v tomto zákoně.

(2) Čin, jehož stupeň nebezpečnosti pro společnost je nepatrný, není trestným činem, i když jinak vykazuje znaky trestného činu.

(3) K trestnosti činu je třeba úmyslného zavinění, nestanoví-li tento zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.

(4) Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je určován zejména významem chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsobem provedení činu a jeho následky, okolnostmi, za kterých byl čin spáchán, osobou pachatele, mírou jeho zavinění a jeho pohnutkou.

Zavinění

§ 4

Trestný čin je spáchán úmyslně, jestliže pachatel

a) chtěl způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, nebo

b) věděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, a pro případ, že je způsobí, byl s tím srozuměn.

§ 5

Trestný čin je spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel

a) věděl, že může způsobem v tomto zákoně uvedeným porušit nebo ohrozit zájem chráněný tímto zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí, nebo

b) nevěděl, že svým jednáním může takové porušení nebo ohrožení způsobit, ač o tom vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl.

§ 6

K okolnosti přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlédne,

a) jde-li o těžší následek, i tehdy, zavinil-li jej pachatel z nedbalosti, vyjímaje případy, že tento zákon vyžaduje i zde zavinění úmyslné,

b) jde-li o jinou skutečnost, i tehdy, jestliže o ní pachatel nevěděl, ač o ní vzhledem k okolnostem a k svým osobním poměrům vědět měl a mohl, vyjímaje případy, kdy tento zákon vyžaduje, aby o ní pachatel věděl.

§ 7

Příprava k trestnému činu

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, které záleží v organizování zvlášť závažného (§ 41 odst. 2) trestného činu, v opatřování nebo přizpůsobování prostředků nebo nástrojů k jeho spáchání, ve spolčení, srocení, v návodu nebo pomoci k takovému trestnému činu anebo v jiném úmyslném vytváření podmínek pro jeho spáchání, je přípravou k trestnému činu, jestliže nedošlo k pokusu ani dokonání trestného činu.

(2) Příprava k trestnému činu je trestná podle trestní sazby stanovené na trestný čin, k němuž směřovala, jestliže tento zákon ve zvláštní části nestanoví něco jiného.

(3) Trestnost přípravy k trestnému činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

a) upustil od dalšího jednání směřujícího k spáchání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknuté přípravy, nebo

b) učinil o přípravě k trestnému činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknuté přípravy, mohlo být ještě odstraněno. Oznáme-

ní je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

(4) Ustanovením odstavce 3 však není dotčena trestnost pachatele za jiný dokonaný trestný čin, který již tímto svým jednáním spáchal.

§ 8

Pokus trestného činu

(1) Jednání pro společnost nebezpečné, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, je pokusem trestného činu, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo.

(2) Pokus trestného činu je trestný podle trestní sazby stanovené na dokonaný trestný čin.

(3) Trestnost pokusu trestného činu zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

a) upustil od dalšího jednání potřebného k dokonání trestného činu a odstranil nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknutého pokusu, nebo

b) učinil o pokusu trestného činu oznámení v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z podniknutého pokusu, mohlo být ještě odstraněno. Oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

(4) Ustanovením odstavce 3 však není dotčena trestnost pachatele za jiný dokonaný trestný čin, který již tímto svým jednáním spáchal.

Pachatel, spolupachatel a účastník trestného činu

§ 9

(1) Pachatelem trestného činu je, kdo trestný čin spáchal sám.

(2) Byl-li trestný čin spáchán společným jednáním dvou nebo více osob, odpovídá každá z nich, jako by trestný čin spáchala sama (spolupachatelé).

§ 10

(1) Účastníkem na dokonaném trestném činu nebo jeho pokusu je, kdo úmyslně

a) spáchání trestného činu zosnoval nebo řídil (organizátor),

b) navedl jiného k spáchání trestného činu (návodce),

c) poskytl jinému pomoc k spáchání trestného činu, zejména opatřením prostředků, odstraněním překážek, radou, utvrzováním v předsevzetí, slibem přispět po trestném činu (pomocník).

(2) Na trestní odpovědnost a trestnost účastníka se užije ustanovení o trestní odpovědnosti a trestnosti pachatele, jestliže tento zákon nestanoví něco jiného.

§ 11

Věk

Kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku, není trestně odpovědný.

§ 12

Nepříčetnost

Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho nebezpečnost pro společnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.

§ 13

Nutná obrana

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o nutnou obranu, byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.

§ 14

Krajní nouze

Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému tímto zákonem, není trestným činem. Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.

§ 15

Oprávněné použití zbraně

Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích zmocnění příslušných zákonných předpisů.

HLAVA TŘETÍ
PŮSOBNOST TRESTNÍCH ZÁKONŮ

§ 16

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.

(2) Pachateli lze uložit vždy pouze takový druh trestu, který dovoluje uložit zákon účinný v době, kdy se o trestném činu rozhoduje.

(3) O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.

§ 17

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu, který byl spáchán na území republiky.

(2) Trestný čin se považuje za spáchaný na území republiky,

a) dopustil-li se tu pachatel jednání, i když porušení nebo ohrožení zájmu chráněného tímto zákonem nastalo nebo mělo nastat zcela nebo zčásti v cizině, nebo

b) porušil-li nebo ohrozil-li tu pachatel zájem chráněný tímto zákonem nebo měl-li tu alespoň zčásti takový následek nastat, i když se jednání dopustil v cizině.

(3) Podle zákona České republiky se posuzuje též trestnost činu, který byl spáchán mimo území republiky na palubě lodi nebo letadla, které jsou registrovány v České republice, nebo v Antarktidě. Místo spáchání takového činu se posuzuje obdobně podle odstavce 2.

§ 18

Podle zákona České republiky se posuzuje i trestnost činu, který v cizině spáchal občan České republiky nebo osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území povolen trvalý pobyt.

§ 19

Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), padělání a pozměňování peněz (§ 140), udávání padělaných a pozměněných peněz (§ 141), výroby a držení padělatelského náčiní (§ 142), útoku na státní orgán podle § 153, útoku na veřejného činitele podle § 155, účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 2 a 3, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), persekuce obyvatelstva (§ 263a), plenění v prostoru válečných operací (§ 264), zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků (§ 265) a trestného činu proti míru podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, i tehdy, spáchal-li takový trestný čin v cizině cizí státní příslušník nebo osoba bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt.

§ 20

(1) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, též tehdy,

a) je-li čin trestný i podle zákona účinného na území, kde byl spáchán, a

b) jestliže pachatel byl dopaden na území republiky a nebyl vydán nebo předán k trestnímu stíhání cizímu státu.

(2) Podle zákona České republiky se posuzuje trestnost činu spáchaného v cizině cizím státním příslušníkem nebo osobou bez státní příslušnosti, která nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt, byl-li čin spáchán ve prospěch právnické osoby nebo jiné organizace, která má na území České republiky sídlo, podnik, jeho organizační složku nebo provozovnu.

(3) Pachateli však nelze uložit trest přísnější, než jaký stanoví zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.

§ 20a

(1) Trestnost činu se posuzuje podle zákona České republiky také tehdy, jestliže to stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(2) Ustanovení § 17 až 20 se nepoužije, jestliže to stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána nebo zvláštní zákon.

§ 21

(1) Občan České republiky nemůže být vydán cizímu státu k trestnímu stíhání ani k výkonu trestu.

(2) Občan České republiky může být předán jinému členskému státu Evropské unie pouze na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(3) Trestní rozsudek cizího státu nemůže být vykonán na území republiky ani tu mít jiné účinky, nestanoví-li zákon nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, něco jiného.

§ 22

(1) Jestliže pro týž skutek byl pachatel v cizině ve vazbě anebo potrestán orgánem cizího státu, započítá se mu doba strávená ve vazbě nebo vykonaný trest do trestu uloženého soudem České republiky, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný (§ 35).

(2) Není-li započítání vazby nebo trestu v cizině uloženého (odstavec 1) možné, a to zejména proto, že v cizině byl vykonán zcela nebo zčásti trest takového druhu, jaký tento zákon nezná, přihlédne soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

HLAVA ČTVRTÁ
TRESTY

Oddíl první
Společná ustanovení o trestech

§ 23

Účel trestu

(1) Účelem trestu je chránit společnost před pachateli trestných činů, zabránit odsouzenému v dalším páchání trestné činnosti a vychovat jej k tomu, aby vedl řádný život, a tím působit výchovně i na ostatní členy společnosti.

(2) Výkonem trestu nesmí být ponížena lidská důstojnost.

Upuštění od potrestání

§ 24

(1) Od potrestání pachatele, který spáchal trestný čin menší nebezpečnosti pro společnost, jeho spáchání lituje a projevuje účinnou snahu po nápravě, lze upustit, jestliže vzhledem k povaze spácha-

ného činu a k dosavadnímu životu pachatele lze důvodně očekávat, že již projednání věci před soudem postačí k jeho nápravě.

(2) Upustil-li soud od potrestání, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

§ 25

Upuštění od potrestání za současného uložení ochranného léčení nebo zabezpečovací detence

(1) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené příčetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a soud má za to, že ochranné léčení (§ 72), které zároveň ukládá, zajistí působení na pachatele, aby vedl řádný život, a ochranu společnosti, lépe než trest. Tohoto ustanovení se nepoužije, jestliže si pachatel stav zmenšené příčetnosti nebo duševní poruchu přivodil, byť i z nedbalosti, vlivem návykové látky.

(2) Soud může upustit od potrestání i tehdy, jestliže pachatel spáchal úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, ve stavu zmenšené příčetnosti nebo ve stavu vyvolaném duševní poruchou, a nelze přitom očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti, a soud má za to, že zabezpečovací detence (§ 72a), kterou pachateli zároveň ukládá, zajistí ochranu společnosti lépe než trest.

§ 26

Podmíněné upuštění od potrestání s dohledem

(1) Za podmínek uvedených v § 24 odst. 1 může soud podmíněně upustit od potrestání, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování pachatele.

(2) Při podmíněném upuštění od potrestání stanoví soud zkušební dobu až na jeden rok a zároveň vysloví nad pachatelem dohled.

(3) Pachateli, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu má též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

(4) Soud může jako přiměřená omezení nebo povinnosti uvedené v odstavci 3 uložit zejména

a) podrobit se výcviku pro získání vhodné pracovní kvalifikace,
b) podrobit se vhodnému programu sociálního výcviku a převýchovy,
c) podrobit se léčení závislosti na návykových látkách, které není ochranným léčením podle tohoto zákona,
d) podrobit se vhodným programům psychologického poradenství,
e) zdržet se návštěv nevhodného prostředí, sportovních, kulturních a jiných společenských akcí a styku s určitými osobami,
f) zdržet se hazardních her, hraní na hracích přístrojích a sázek.

(5) Jde-li o pachatele ve věku blízkém věku mladistvých, může soud v zájmu využití výchovného působení rodiny, školy a dalších subjektů uložit, a to samostatně nebo vedle přiměřených omezení nebo povinností uvedených v odstavcích 3 a 4, též některá z výchovných opatření uvedených v zákoně o soudnictví ve věcech mládeže za podmínek stanovených pro mladistvé pachatele.

(6) Jestliže pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne o uložení trestu, a to popřípadě již během zkušební doby.

(7) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 6, aniž na tom měl pachatel, od jehož potrestání bylo upuštěno, vinu, má se za to, že se osvědčil.

(8) Bylo-li vysloveno, že se pachatel, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na něj, jako by nebyl odsouzen.

Dohled

§ 26a

(1) Dohledem se rozumí pravidelný osobní kontakt pachatele s úředníkem Probační a mediační služby (dále jen „probační úředník“), spolupráce při vytváření a realizaci probačního programu ve zkušební době a kontrola dodržování podmínek uložených pachateli soudem nebo vyplývajících ze zákona. Dohled nad pachatelem provádí probační úředník.

(2) Účelem dohledu je

a) sledování a kontrola chování pachatele, čímž je zajišťována ochrana společnosti a snížení možnosti opakování trestné činnosti,

b) odborné vedení a pomoc pachateli s cílem zajistit, aby v budoucnu vedl řádný život.

§ 26b

(1) Pachatel, kterému byl uložen dohled, je povinen

a) spolupracovat s probačním úředníkem způsobem, který mu probační úředník stanoví na základě jeho probačního programu,

b) dostavovat se k probačnímu úředníkovi ve lhůtách, které mu budou stanoveny probačním úředníkem,

c) informovat probačního úředníka o svém pobytu, zaměstnání, dodržování soudem uložených přiměřených omezení nebo povinností a jiných důležitých okolnostech pro výkon dohledu určených probačním úředníkem,

d) umožnit probačnímu úředníkovi vstup do obydlí, ve kterém se zdržuje.

(2) Poruší-li pachatel, kterému byl uložen dohled, podmínky dohledu nebo přiměřená omezení či povinnosti, informuje o tom probační úředník bez zbytečného odkladu předsedu senátu soudu, který dohled uložil.

(3) Nestanoví-li předseda senátu jinak, zpracuje probační úředník nejméně jednou za šest měsíců zprávu, v které informuje předsedu senátu soudu, který dohled uložil, o průběhu výkonu dohledu nad pachatelem, o plnění přiměřených omezení a povinností a o jeho poměrech.

Druhy trestů

§ 27

Za spáchané trestné činy může soud uložit pouze tyto tresty

a) odnětí svobody,
b) obecně prospěšné práce,
c) ztrátu čestných titulů a vyznamenání,
d) ztrátu vojenské hodnosti,
e) zákaz činnosti,
f) propadnutí majetku,
g) peněžitý trest,
h) propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,
ch) vyhoštění,
i) zákaz pobytu.

§ 28

(1) Stanoví-li tento zákon ve zvláštní části na některý trestný čin několik trestů, lze uložit každý tento trest samostatně nebo i více jich vedle sebe. Vedle trestu, který stanoví tento zákon ve zvláštní části na některý trestný čin, lze uložit i jiné tresty uvedené v § 27. Vyhoštění a zákaz pobytu lze uložit samostatně, i když tento zákon ve zvláštní části takový trest nestanoví.

(2) Nelze však uložit peněžitý trest vedle propadnutí majetku.

§ 29

Výjimečný trest

(1) Výjimečným trestem se rozumí jednak trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let, jednak trest odnětí svobody na doživotí. Výjimečný trest může být uložen jen za trestný čin, u něhož to tento zákon ve zvláštní části dovoluje. Uloží-li soud takový trest, může zároveň rozhodnout, že doba výkonu trestu ve věznici se zvýšenou ostrahou se pro účely podmíněného propuštění do doby výkonu trestu nezapočítává.

(2) Trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let může soud uložit pouze tehdy, jestliže stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost je velmi vysoký nebo možnost nápravy pachatele je obzvláště ztížena.

(3) Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal trestný čin vraždy podle § 219 odst. 2, nebo který při trestném činu vlastizrady (§ 91), teroru podle § 93, teroristického útoku (§ 95), obecného ohrožení podle § 179 odst. 3 nebo genocidia (§ 259) zavinil smrt jiného úmyslně, a to za podmínek, že

a) stupeň nebezpečnosti takového trestného činu pro společnost je mimořádně vysoký vzhledem k zvlášť zavrženíhodnému způsobu provedení činu nebo k zvlášť zavrženíhodné pohnutce nebo k zvlášť těžkému a těžko napravitelnému následku, a
b) uložení takového trestu vyžaduje účinná ochrana společnosti nebo není naděje, že by pachatele bylo možno napravit trestem odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let.

(4) Za podmínek uvedených v odstavci 3 může soud uložit trest odnětí svobody na doživotí rovněž pachateli, který spáchal trestný čin ublížení na zdraví podle § 222 odst. 3, trestný čin loupeže podle § 234 odst. 3, trestný čin braní rukojmí podle § 234a odst. 3, trestný čin vydírání podle § 235 odst. 4, trestný čin znásilnění podle § 241 odst. 4 nebo trestný čin pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 4 opakovaně a byl již pro takový trestný čin potrestán.

Oddíl druhý
Obecné zásady pro ukládání trestů

Výměra trestu

§ 31

(1) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud k stupni nebezpečnosti trestného činu pro společnost (§ 3 odst. 4), k možnosti nápravy a poměrům pachatele.

(2) Při stanovení druhu trestu a jeho výměry přihlédne soud
   a) u spolupachatelů též k tomu, jakou měrou jednání každého z nich přispělo k spáchání trestného činu,
   b) u organizátora, návodce a pomocníka též k významu a povaze jejich účasti na spáchání trestného činu,
   c) u přípravy k trestnému činu a u pokusu trestného činu též k tomu, do jaké míry se jednání pachatele k dokonání trestného činu přiblížilo, jakož i k okolnostem a k důvodům, pro které k jeho dokonání nedošlo.

(3) K okolnosti, která je zákonným znakem trestného činu, nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující nebo přitěžující nebo k okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby.

§ 32

(1) Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené příčetnosti, který si, a to ani z nedbalosti, nepřivodil vlivem návykové látky, přihlédne soud k této okolnosti při stanovení druhu trestu a jeho výměry.

(2) Má-li soud za to, že by vzhledem k zdravotnímu stavu takového pachatele bylo možno za současného uložení ochranného léčení (§ 72) dosáhnout účelu trestu i trestem kratšího trvání, sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, nejsa vázán omezením uvedeným v § 40 odst. 3, a uloží zároveň ochranné léčení.

§ 33

Při výměře trestu se jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel
   a) spáchal trestný čin v silném rozrušení,
   b) spáchal trestný čin ve věku blízkém věku mladistvých,
   c) spáchal trestný čin pod tlakem závislosti nebo podřízenosti,
   d) spáchal trestný čin pod vlivem hrozby nebo nátlaku,

e) spáchal trestný čin pod vlivem tíživých osobních nebo rodinných poměrů, které si sám nezpůsobil,

f) spáchal trestný čin odvraceje útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela splněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze,

g) vedl před spácháním trestného činu řádný život,

h) přičinil se o odstranění škodlivých následků trestného činu nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu,

ch) trestného činu upřímně litoval,

i) svůj trestný čin sám oznámil úřadům,

j) při objasňování své trestné činnosti napomáhal příslušným orgánům, nebo

k) přispěl k objasňování trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení.

§ 34

Při výměře trestu se jako k přitěžující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel

a) spáchal trestný čin ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky,

b) spáchal trestný čin surovým způsobem, zákeřně, se zvláštní lstí nebo jiným obdobným způsobem,

c) spáchal trestný čin využívaje něčí bezbrannosti, závislosti nebo podřízenosti,

d) spáchal trestný čin ke škodě osoby mladší patnácti let, těhotné, vážně nemocné, vysokého věku nebo nemohoucí,

e) spáchal trestný čin za živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek,

f) spáchal trestný čin vůči osobě podílející se na záchraně života a zdraví nebo na ochraně majetku,

g) trestným činem porušil zvláštní povinnost,

h) trestným činem způsobil vyšší škodu,

ch) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení,

i) svedl k činu jinak trestnému, provinění nebo trestnému činu jiného, zejména dítě mladší patnácti let, mladistvého nebo osobu ve věku blízkém věku mladistvých,

j) trestný čin páchal nebo v něm pokračoval po delší dobu,

k) spáchal více trestných činů, nebo

l) byl již pro trestný čin odsouzen; soud je oprávněn podle povahy předchozího odsouzení nepokládat tuto okolnost za přitěžující, zejména s ohledem na význam chráněného zájmu, který byl činem dotčen, způsob provedení činu a jeho následky, okolnosti, za kterých byl čin spáchán, osobu pachatele, míru jeho zavinění, jeho pohnutku a dobu, která uplynula od posledního odsouzení, a jde-li o pachatele trestného činu nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187a odst. 1, také tím, že se tohoto činu znovu dopustil proto, že se oddává zneužívání omamných nebo psychotropních látek a jedů.

Ukládání trestu za více trestných činů

§ 35

(1) Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest podle toho zákonného ustanovení, které se vztahuje na trestný čin z nich nejpřísněji trestný; vedle trestu přípustného podle takového zákonného ustanovení lze v rámci úhrnného trestu uložit i jiný druh trestu, jestliže jeho uložení by bylo odůvodněno některým ze souzených trestných činů. Jsou-li dolní hranice trestních sazeb odnětí svobody různé, je dolní hranicí úhrnného trestu nejvyšší z nich. Neumožňuje-li tento zákon za některý z takových trestných činů uložit jiný trest, než je trest odnětí svobody, nemůže být úhrnným trestem jiný z trestů uvedených v § 27 jako trest samostatný.

(2) Soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1, když odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal dříve, než byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek za jiný jeho trestný čin. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o trestu uloženém pachateli rozsudkem dřívějším, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Souhrnný trest nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším. V rámci souhrnného trestu musí soud vyslovit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, ztráty vojenské hodnosti, propadnutí majetku nebo propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, jestliže takový trest byl vysloven již rozsudkem dřívějším.

(3) Ustanovení o souhrnném trestu se neužije, jestliže dřívější odsouzení je takové povahy, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

(4) Odsuzujícím rozsudkem podle odstavce 2 se rozumí i rozsudek, kterým bylo za podmínek § 26 odst. 1 podmíněně upuštěno od potrestání s dohledem. Spolu s uložením souhrnného trestu soud zruší výrok o podmíněném upuštění od potrestání s dohledem, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

§ 36

Jestliže soud odsuzuje pachatele za trestný čin, který spáchal před tím, než byl trest uložený dřívějším rozsudkem vykonán, a ukládá mu trest stejného druhu, nesmí tento trest spolu s dosud nevykonanou částí trestu uloženého dřívějším rozsudkem přesahovat nejvyšší výměru dovolenou tímto zákonem pro tento druh trestu. Je-li jedním z těchto trestů výjimečný trest odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let, rozumí se takovou nejvyšší výměrou doba dvaceti pěti let.

§ 37

Soud upustí od uložení souhrnného trestu podle § 35 odst. 2 nebo od uložení dalšího trestu podle § 36, má-li za to, že trest uložený dřívějším rozsudkem je dostatečný.

§ 37a

Ukládání společného trestu za pokračování v trestném činu

Odsuzuje-li soud pachatele za dílčí útok u pokračování v trestném činu (§ 89 odst. 3), za jehož ostatní útoky již byl soudem prvního stupně vyhlášen odsuzující rozsudek, který již nabyl právní moci, zruší v rozsudku dřívějším výrok o vině o pokračujícím trestném činu a trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, celý výrok o trestu, jakož i další výroky, které mají v uvedeném výroku o vině svůj podklad, a znovu při vázanosti skutkovými zjištěními v zrušeném rozsudku rozhodne o vině

pokračujícím trestným činem, včetně nového dílčího útoku, popřípadě trestných činech spáchaných s ním v jednočinném souběhu, o společném trestu za pokračující trestný čin, který nesmí být mírnější než trest uložený rozsudkem dřívějším, a případně i o navazujících výrocích, které mají ve výroku o vině svůj podklad. Je-li ukládán trest za více trestných činů, ustanovení § 35 až 37 tu platí obdobně.

§ 38

Započítání vazby a trestu

(1) Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení, započítá se mu doba strávená ve vazbě do uloženého trestu, popřípadě do trestu úhrnného nebo souhrnného, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné.

(2) Jestliže byl pachatel soudem nebo jiným orgánem potrestán a došlo k jeho novému odsouzení pro týž skutek, započítá se mu vykonaný trest do uloženého trestu, pokud je vzhledem k druhu uloženého trestu započítání možné. Obdobně postupuje soud, uložil-li pachateli trest úhrnný nebo souhrnný.

(3) Není-li započítání vazby nebo trestu (odstavce 1 a 2) možné, přihlédne soud k této skutečnosti při stanovení druhu trestu, popřípadě jeho výměry.

Oddíl třetí
Ukládání a výkon jednotlivých trestů

Odnětí svobody

§ 39

(1) Trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na patnáct let.

(2) Za trestné činy, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje tři roky, lze uložit nepodmíněný trest odnětí svobody jen za podmínky, že by vzhledem k osobě pachatele uložení jiného trestu zjevně nevedlo k dosažení účelu trestu.

(3) Trest odnětí svobody se vykonává podle zvláštního zákona ve věznicích.

§ 39a

(1) Trest odnětí svobody se vykonává diferencovaně ve čtyřech základních typech věznic:

a) s dohledem,
b) s dozorem,
c) s ostrahou,
d) se zvýšenou ostrahou.

Způsob výkonu trestu v jednotlivých typech věznic upravuje zvláštní zákon.

(2) Soud zpravidla zařadí do věznice

a) s dohledem pachatele, kterému byl uložen trest za trestný čin spáchaný z nedbalosti a který dosud nebyl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin,

b) s dozorem pachatele, kterému byl uložen trest za trestný čin spáchaný z nedbalosti a který již byl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin, nebo pachatele, kterému byl uložen trest za úmyslný trestný čin ve výměře nepřevyšující dva roky a který dosud nebyl ve výkonu trestu pro úmyslný trestný čin,

c) s ostrahou pachatele, kterému byl trest uložen za úmyslný trestný čin a nejsou zároveň splněny podmínky pro umístění do věznice s dozorem nebo se zvýšenou ostrahou, a pachatele, který byl odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti a nebyl zařazen do výkonu trestu odnětí svobody do věznice s dohledem nebo s dozorem,

d) se zvýšenou ostrahou pachatele, kterému byl uložen trest odnětí svobody na doživotí, kterému byl uložen trest odnětí svobody jako zvlášť nebezpečnému recidivistovi (§ 41 odst. 1), kterému byl za zvlášť závažný trestný čin (§ 41 odst. 2) uložen trest odnětí svobody ve výměře nejméně osmi let, nebo který byl odsouzen za úmyslný trestný čin a v posledních pěti letech uprchl z vazby nebo z výkonu trestu.

(3) Soud může zařadit pachatele do jiného typu věznice, než do které má být podle odstavce 2 zařazen, má-li se zřetelem na závažnost trestného činu a na stupeň a povahu narušení pachatele za to, že bude jeho náprava v jiném typu věznice lépe zaručena; do věznice se zvýšenou ostrahou zařadí však vždy pachatele, jemuž byl uložen výjimečný trest. Do věznice s dohledem a věznice s dozorem zpravidla nezařadí pachatele, kterému byl vedle trestu odnětí svobody uložen trest vyhoštění, a pachatele, který se má na základě rozhodnutí soudu podrobit ochrannému léčení v ústavní formě.

§ 39b

(1) Během výkonu trestu odnětí svobody může soud rozhodnout o přeřazení odsouzeného do věznice jiného typu, který se od věznice, v níž dosud odsouzený trest vykonává, může lišit o jeden stupeň.

(2) O přeřazení odsouzeného do věznice s mírnějším režimem rozhodne soud tehdy, jestliže chování odsouzeného a způsob, jakým plní své povinnosti, odůvodňují závěr, že přeřazení přispěje k dosažení účelu výkonu trestu.

(3) O přeřazení odsouzeného do věznice s přísnějším režimem může soud rozhodnout, jestliže

a) odsouzený závažným způsobem nebo opakovaně porušil stanovený pořádek nebo kázeň,

b) odsouzený byl pravomocně uznán vinným trestným činem, který spáchal během výkonu trestu.

(4) Z věznice se zvýšenou ostrahou nelze přeřadit

a) odsouzeného, kterému byl uložen výjimečný trest a který dosud nevykonal alespoň 10 let tohoto trestu,

b) jiného odsouzeného, který trest vykonává ve věznici se zvýšenou ostrahou, před výkonem alespoň jedné třetiny uloženého trestu.

(5) Do věznice s dozorem a věznice s dohledem nelze přeřadit odsouzeného, který se má na základě rozhodnutí soudu podrobit ochrannému léčení v ústavní formě a odsouzeného, kterému byl vedle trestu odnětí svobody uložen trest vyhoštění.

(6) Na návrh odsouzeného, který ve věznici určitého typu vykonal nepřetržitě alespoň jednu třetinu uloženého trestu, nejméně však šest měsíců, může soud rozhodnout o jeho přeřazení do věznice

s mírnějším režimem; to neplatí pro odsouzeného, kterému byl uložen trest na doživotí a vykonává jej ve věznici se zvýšenou ostrahou.

(7) Není-li návrhu podle odstavce 6 vyhověno, může jej odsouzený opakovat až po uplynutí šesti měsíců od skončení řízení o jeho předchozím návrhu.

§ 40

Mimořádné snížení trestu odnětí svobody

(1) Má-li soud vzhledem k okolnostem případu nebo vzhledem k poměrům pachatele za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání, může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby tímto zákonem stanovené.

(2) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele za přípravu k trestnému činu nebo za pokus trestného činu a má vzhledem k povaze a závažnosti přípravy nebo pokusu za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody tímto zákonem stanovené bylo pro pachatele nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout i trestem kratšího trvání.

(3) Soud může snížit trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby též tehdy, jestliže odsuzuje pachatele, který významně přispěl k objasnění trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení nebo napomohl zabránit trestné činnosti, kterou ve prospěch zločinného spolčení jiný připravoval nebo se o ni pokusil, jestliže vzhledem k možnostem nápravy pachatele a povaze jím spáchané trestné činnosti má za to, že účelu trestu lze dosáhnout i trestem kratšího trvání.

(4) Při snížení trestu odnětí svobody podle odstavců 1 až 3 nelze uložit trest

a) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let,

b) pod tři léta, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň osm let,

c) pod jeden rok, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň pět let.

(5) Má-li soud vzhledem k poměrům osoby blízké věku mladistvých nebo okolnostem případu za to, že by použití trestní sazby odnětí svobody stanovené trestním zákonem bylo pro ni nepřiměřeně přísné a že lze účelu trestu dosáhnout trestem kratšího trvání, může trest odnětí svobody uložit v rámci trestní sazby snížené o jednu čtvrtinu; to neplatí u zvlášť závažných trestných činů, kde se užije nesnížených sazeb trestu odnětí svobody.

Ukládání trestu odnětí svobody zvlášť nebezpečnému recidivistovi

§ 41

(1) Pachatel, který znovu spáchal zvlášť závažný úmyslný trestný čin, ač již byl pro takový nebo jiný zvlášť závažný úmyslný trestný čin potrestán, považuje se za zvlášť nebezpečného recidivistu, jestliže tato okolnost pro svou závažnost, zejména vzhledem k délce doby, která uplynula od posledního odsouzení, podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

(2) Zvlášť závažnými trestnými činy jsou trestné činy uvedené v § 62 a ty úmyslné trestné činy, na něž tento zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně osm let.

§ 42

(1) Horní hranice trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u zvlášť nebezpečného recidivisty zvyšuje o jednu třetinu. Zvlášť nebezpečnému recidivistovi soud uloží trest v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody.

(2) Horní hranice trestní sazby nesmí ani po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat patnáct let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let nesmí horní hranice převyšovat dvacet pět let.

Ukládání trestu odnětí svobody pachateli trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení

§ 43

Pachatel, který spáchal úmyslný trestný čin jako člen zločinného spolčení, nebo

pachatel, který takový čin spáchal vědomě se členem zločinného spolčení anebo v úmyslu zločinnému spolčení napomáhat,

se považuje za pachatele trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení, jestliže okolnosti činu nebo osoba pachatele podstatně zvyšují stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost.

§ 44

(1) Horní hranice trestní sazby odnětí svobody stanovené v tomto zákoně se u pachatele trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení zvyšuje o jednu třetinu. Takovému pachateli soud uloží trest odnětí svobody v horní polovině takto stanovené trestní sazby odnětí svobody.

(2) Horní hranice trestní sazby nesmí ani po zvýšení podle odstavce 1 převyšovat patnáct let. Při ukládání výjimečného trestu odnětí svobody nad patnáct až do dvaceti pěti let nesmí horní hranice převyšovat dvacet pět let.

Obecně prospěšné práce

§ 45

(1) Soud může uložit trest obecně prospěšných prací, odsuzuje-li pachatele za trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje pět let, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(2) Za podmínek uvedených v odstavci 1 lze trest obecně prospěšných prací uložit, i když ve zvláštní části tohoto zákona není stanoven. Může být uložen jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu. Nelze však uložit trest obecně prospěšných prací vedle trestu odnětí svobody.

(3) Trest obecně prospěšných prací záleží v povinnosti odsouzeného provést ve stanoveném rozsahu práce k obecně prospěšným účelům spočívající v údržbě veřejných prostranství, úklidu a údržbě veřejných budov a komunikací nebo jiných obdobných činnostech ve prospěch obcí, nebo ve prospěch státních nebo jiných obecně prospěšných institucí, které se zabývají vzděláním a vědou, kul-

turou, školstvím, ochranou zdraví, požární ochranou, ochranou životního prostředí, podporou a ochranou mládeže, ochranou zvířat, humanitární, sociální, charitativní, náboženskou, tělovýchovnou a sportovní činností. Práce nesmí sloužit výdělečným účelům.

§ 45a

(1) Trest obecně prospěšných prací může soud uložit ve výměře od 50 do 400 hodin. Soud může uložit pachateli na dobu trestu i přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

(2) Při ukládání trestu obecně prospěšných prací přihlédne soud ke stanovisku pachatele, k možnosti uložení tohoto trestu a k jeho zdravotní způsobilosti. Trest obecně prospěšných prací neuloží, je-li pachatel zdravotně nezpůsobilý k soustavnému výkonu práce.

(3) Obecně prospěšné práce je odsouzený povinen vykonat osobně a bezplatně ve svém volném čase nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy soud nařídil výkon tohoto trestu. Do této doby se nezapočítává doba, po kterou odsouzený

a) nemohl obecně prospěšné práce vykonávat pro zdravotní nebo zákonné překážky,

b) se zdržoval v cizině, nebo

c) byl ve vazbě nebo vykonával trest odnětí svobody.

(4) Jestliže pachatel v době od odsouzení do skončení výkonu trestu obecně prospěšných prací nevedl řádný život, nebo zaviněně nevykonal ve stanovené době uložený trest, přemění soud trest obecně prospěšných prací nebo jeho zbytek v trest odnětí svobody a rozhodne zároveň o způsobu jeho výkonu; přitom každé i jen započaté dvě hodiny nevykonaného trestu obecně prospěšných prací se počítají za jeden den odnětí svobody.

(5) Na pachatele, kterému byl uložen trest obecně prospěšných prací, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

§ 46

Ztráta čestných titulů a vyznamenání

(1) Soud může uložit trest ztráty čestných titulů a vyznamenání, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavrženíhodné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Ztráta čestných titulů a vyznamenání záleží v tom, že odsouzený ztrácí vyznamenání, čestná uznání, vědecké a umělecké hodnosti a jiné čestné tituly udělené podle vnitrostátních právních předpisů, jakož i právo nosit cizozemská vyznamenání a užívat cizozemských čestných titulů.

Ztráta vojenské hodnosti

§ 47

(1) Soud může uložit trest ztráty vojenské hodnosti, odsuzuje-li pachatele za úmyslný trestný čin spáchaný ze zvlášť zavržitelné pohnutky k nepodmíněnému trestu odnětí svobody nejméně na dvě léta.

(2) Soud může uložit tento trest vedle jiného trestu, jestliže to vzhledem k povaze spáchaného trestného činu vyžaduje kázeň a pořádek v ozbrojených silách.

§ 48

Ztráta vojenské hodnosti záleží v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost ve vojsku na hodnost vojína.

Zákaz činnosti

§ 49

(1) Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let, dopustil-li se pachatel trestného činu v souvislosti s touto činností. Tento trest soud uloží vždy, dopustil-li se pachatel trestného činu pletich při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle § 128a odst. 3, § 128b písm. c) nebo § 128c písm. c), přijímání úplatku podle § 160, podplácení podle § 161, nepřímého úplatkářství podle § 162 anebo pletich v insolvenčním řízení podle § 256b v souvislosti se svým postavením, funkcí nebo činností způsobilou ovlivnit řádný průběh nebo výsledek zadávacího, insolvenčního nebo koncesního řízení, veřejné soutěže nebo veřejné dražby, pokud povaha postavení, funkce nebo vykonávané činnosti umožňuje uložení takového trestu.

(2) Trest zákazu činnosti jako trest samostatný může soud uložit pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(3) Do doby výkonu trestu zákazu činnosti se nezapočítává doba výkonu trestu odnětí svobody; započítává se však doba, po kterou bylo pachateli před právní mocí rozsudku oprávnění k činnosti, která je předmětem zákazu, v souvislosti s trestným činem odňato podle zvláštních předpisů nebo na základě opatření státního orgánu nesměl již tuto činnost vykonávat.

§ 50

(1) Trest zákazu činnosti záleží v tom, že se odsouzenému po dobu výkonu tohoto trestu zakazuje výkon určitého zaměstnání, povolání nebo funkce nebo takové činnosti, ke které je třeba zvláštního povolení, nebo jejíž výkon upravuje zvláštní předpis.

(2) Byl-li trest zákazu činnosti vykonán, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

Propadnutí majetku

§ 51

(1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej k nepodmíněnému trestu odnětí svobody za závažný úmyslný trestný čin, jímž pachatel získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a k osobě pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

§ 52

(1) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(2) Výrokem o propadnutí majetku zaniká zákonné společenství majetkové.

(3) Vlastníkem propadlého majetku se stává stát.

Peněžitý trest

§ 53

(1) Peněžitý trest ve výměře od 2000 Kč do 5 000 000 Kč může soud uložit, jestliže pachatel úmyslnou trestnou činností získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit peněžitý trest pouze v případě, že

a) tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje, nebo

b) ukládá jej za trestný čin, u něhož horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje tři léta, a vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele trest odnětí svobody současně neukládá.

(3) Jako samostatný trest může být peněžitý trest uložen, jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(4) Soud může stanovit, že peněžitý trest bude zaplacen v přiměřených měsíčních splátkách.

§ 54

(1) Při výměře peněžitého trestu přihlédne soud k osobním a majetkovým poměrům pachatele; peněžitý trest neuloží, je-li zřejmé, že by byl nedobytný.

(2) Vydobytá částka peněžitého trestu připadá státu.

(3) Ukládá-li soud peněžitý trest, stanoví pro případ, že by ve stanovené lhůtě nebyl vykonán, náhradní trest odnětí svobody až na dvě léta. Náhradní trest nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby.

(4) Na pachatele, kterému byl uložen peněžitý trest za trestný čin spáchaný z nedbalosti, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán nebo bylo od výkonu trestu nebo jeho zbytku pravomocně upuštěno.

Propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty

§ 55

(1) Soud může uložit trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty,

a) které bylo užito ke spáchání trestného činu,

b) která byla ke spáchání trestného činu určena,

c) kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, nebo

d) kterou pachatel, byť jen zčásti, nabyl za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou pod písmenem c), pokud hodnota věci nebo jiné majetkové hodnoty uvedené pod písmenem c) není ve vztahu k hodnotě nabyté věci nebo jiné majetkové hodnoty zanedbatelná.

(2) Trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty může soud uložit, jen jde-li o věc nebo jinou majetkovou hodnotu náležející pachateli.

(3) Drží-li pachatel neoprávněně nebo v rozporu se zvláštním právním předpisem věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v odstavcích 1 a 2, ve vztahu k níž je možno uložit propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, uloží mu soud vždy i tento trest.

(4) Před právní mocí rozhodnutí platí zákaz zcizení propadlé věci nebo jiné majetkové hodnoty, který zahrnuje i jiné dispozice směřující ke zmaření trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(5) Propadlá věc nebo jiná majetková hodnota připadá státu.

(6) Na pachatele, kterému byl uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, se hledí, jako by nebyl odsouzen, jakmile nabyl právní moci rozsudek, jímž byl tento trest uložen.

§ 56

Trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty může soud uložit jako trest samostatný pouze v případě, že tento zákon ve zvláštní části uložení tohoto trestu dovoluje a jestliže vzhledem k povaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

§ 56a

Propadnutí náhradní hodnoty

(1) Jestliže pachatel věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou soud mohl prohlásit za propadlou podle § 55, před uložením trestu propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty zničí, poškodí, zcizí, učiní neupotřebitelnou nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, anebo jestliže jinak propadnutí takové věci nebo jiné majetkové hodnoty zmaří, může mu soud uložit propadnutí náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty; hodnotu věci

nebo jiné majetkové hodnoty, kterou soud mohl prohlásit za propadlou, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

(2) Při zničení nebo poškození věci nebo při jejím učinění neupotřebitelnou může soud uložit propadnutí náhradní hodnoty vedle propadnutí věci podle § 55.

(3) Propadlá náhradní hodnota připadá státu.

§ 57

Vyhoštění

(1) Soud může uložit pachateli, který není občanem České republiky nebo není osobou, které bylo přiznáno postavení uprchlíka, trest vyhoštění z území republiky, a to jako trest samostatný nebo i vedle jiného trestu, vyžaduje-li to bezpečnost lidí nebo majetku, anebo jiný obecný zájem.

(2) S přihlédnutím ke stupni společenské nebezpečnosti trestného činu, možnostem nápravy a poměrům pachatele a ke stupni ohrožení bezpečnosti lidí, majetku nebo jiného obecného zájmu může soud uložit trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, anebo na dobu neurčitou.

(3) Soud trest vyhoštění neuloží, jestliže

a) se nepodařilo zjistit státní příslušnost pachatele,

b) pachateli byl poskytnut azyl,

c) pachatel má na území České republiky povolen dlouhodobý pobyt, má zde pracovní a sociální zázemí a uložení trestu vyhoštění by bylo v rozporu se zájmem na spojování rodin,

d) hrozí nebezpečí, že pachatel bude ve státě, do kterého by měl být vyhoštěn, pronásledován pro svoji rasu, národnost, příslušnost k určité sociální skupině, politické nebo náboženské smýšlení, nebo jestliže by vyhoštění vystavilo pachatele mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení anebo trestu,

e) pachatel je občanem Evropské unie nebo jeho rodinným příslušníkem[1b]) bez ohledu na státní příslušnost a má na území České republiky povolen trvalý pobyt anebo cizincem s přiznaným právním postavením dlouhodobě pobývajícího rezidenta na území České republiky podle zvláštního právního předpisu[1c]), neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu nebo veřejného pořádku, nebo

f) pachatel je občanem Evropské unie a v posledních 10 letech nepřetržitě pobývá na území České republiky, neshledá-li vážné důvody ohrožení bezpečnosti státu.

(4) Na pachatele, kterému byl uložen trest vyhoštění ve výměře od jednoho roku do deseti let, se hledí jako by nebyl odsouzen, jakmile byl trest vykonán.

§ 57a

Zákaz pobytu

(1) Soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až pět let za úmyslný trestný čin, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo spáchání činu ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku; trest zákazu pobytu se nemůže vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt.

(2) Trest zákazu pobytu může být uložen jako samostatný trest za trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice trestní sazby nepřevyšuje tři léta, jestliže vzhledem k po-

vaze spáchaného trestného činu a možnosti nápravy pachatele uložení jiného trestu k dosažení účelu trestu není třeba.

(3) Soud může uložit pachateli na dobu výkonu tohoto trestu přiměřená omezení a povinnosti směřující k tomu, aby vedl řádný život.

(4) Do doby výkonu trestu zákazu pobytu se doba výkonu trestu odnětí svobody nezapočítává; rozhodnutí podle odstavce 3 činí soud až po výkonu trestu odnětí svobody nebo po podmíněném propuštění.

(5) Trest zákazu pobytu záleží v tom, že se odsouzený nesmí po dobu výkonu tohoto trestu zdržovat na určitém místě nebo v určitém obvodu; k přechodnému pobytu na takovém místě nebo v takovém obvodu v nutné osobní záležitosti je třeba povolení.

Oddíl čtvrtý
Podmíněné odsouzení, podmíněné propuštění a upuštění od výkonu zbytku některých trestů

Podmíněné odsouzení

§ 58

(1) Soud může podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího dvě léta, jestliže vzhledem k osobě pachatele, zejména s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a prostředí, ve kterém žije a pracuje, a k okolnostem případu má důvodně za to, že účelu trestu bude dosaženo i bez jeho výkonu.

(2) Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu odnětí svobody se netýká výkonu ostatních trestů uložených vedle tohoto trestu.

§ 59

(1) Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(2) Podmíněně odsouzenému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu má též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

(3) Doba, po kterou podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, započítává se do zkušební doby nově stanovené při podmíněném odsouzení pro týž skutek nebo do zkušební doby stanovené při uložení úhrnného nebo souhrnného trestu.

§ 60

(1) Jestliže podmíněně odsouzený vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná. Výjimečně může soud vzhledem k okolnostem případu a osobě odsouzeného ponechat podmíněné odsouzení v platnosti, i když odsouzený zavdal příčinu k nařízení výkonu trestu, a

a) stanovit nad odsouzeným dohled,
b) přiměřeně prodloužit zkušební dobu, ne však o více než dvě léta, přičemž nesmí překročit horní hranici zkušební doby stanovené v § 59 odst. 1, nebo
c) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení nebo přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.

Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 26a a 26b.

(2) Neučinil-li soud do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(3) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil (odstavec 2), hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(4) Rozhodne-li soud podle odstavce 1, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

Podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody s dohledem

§ 60a

(1) Za podmínek uvedených v § 58 odst. 1 může soud podmíněně odložit výkon trestu odnětí svobody nepřevyšujícího tři léta, vysloví-li zároveň nad pachatelem dohled. Na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 26a a 26b.

(2) Při podmíněném odsouzení s dohledem stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.

(3) Podmíněně odsouzenému, kterému byl vysloven dohled, může soud uložit přiměřená omezení nebo i přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu má též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

(4) Jestliže podmíněně odsouzený, ohledně něhož byl vysloven dohled, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se trest vykoná.

(5) Neučinil-li soud do jednoho roku od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 4, aniž na tom měl podmíněně odsouzený vinu, má se za to, že se podmíněně odsouzený osvědčil.

(6) Bylo-li vysloveno, že se podmíněně odsouzený osvědčil, anebo má-li se za to, že se osvědčil, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen. Rozhodne-li soud podle odstavce 4, že se trest vykoná, rozhodne zároveň o způsobu výkonu trestu.

§ 60b

Ohledně vztahu podmíněného odkladu výkonu trestu k dalším trestům uloženým vedle tohoto trestu, možnosti ponechat podmíněné odsouzení v platnosti a započtu doby, po kterou podmíněně odsouzený s dohledem vedl ve zkušební době řádný život, do nové zkušební doby se užije obdobně ustanovení o podmíněném odsouzení.

Podmíněné propuštění a podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu

§ 61

(1) Po výkonu poloviny uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta republiky zmírněného trestu odnětí svobody může soud odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a

a) může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, nebo

b) soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

Přitom soud přihlédne také k tomu, zda odsouzený včas nastoupil do výkonu trestu a zda částečně nebo zcela nahradil či jinak odčinil škodu nebo jinou újmu způsobenou trestným činem. Jestliže odsouzený vykonával ochranné léčení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody nebo v jeho průběhu, přihlédne soud i k projevenému postoji odsouzeného k výkonu ochranného léčení.

(2) Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu může soud podmíněně upustit od výkonu jeho zbytku, jestliže odsouzený v době výkonu trestu způsobem svého života prokázal, že dalšího výkonu tohoto trestu není třeba, anebo jestliže soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.

§ 62

(1) Osoba odsouzená za trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), válečné zrady (§ 114), organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 171a odst. 4, násilného překročení státní hranice podle § 171b odst. 3, obecného ohrožení podle § 179 odst. 2, 3, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 odst. 4, vraždy (§ 219), obchodování s lidmi podle § 232a odst. 3, 4, loupeže podle § 234 odst. 2, 3, braní rukojmí podle § 234a odst. 3, znásilnění podle § 241 odst. 3, 4, pohlavního zneužívání podle § 242 odst. 3, 4, krádeže podle § 247 odst. 5, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, pojistného podvodu podle § 250a odst. 5, úvěrového podvodu podle § 250b odst. 5, podílnictví podle § 251 odst. 4, legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 252a odst. 5, genocidia (§ 259), nebo persekuce obyvatelstva podle § 263a odst. 3, trestný čin proti míru podle § 1 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, jakož i zvlášť nebezpečný recidivista nebo osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody (§ 29 odst. 2) mohou být podmíněně propuštěni až po výkonu dvou třetin uloženého trestu odnětí svobody.

(2) Osoba odsouzená k výjimečnému trestu odnětí svobody na doživotí může být podmíněně propuštěna až po nejméně dvaceti letech výkonu tohoto trestu.

§ 63

(1) Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až sedm let; zkušební doba počíná podmíněným propuštěním odsouzeného. Soud může zároveň vyslovit nad pachatelem dohled. Pro výkon dohledu platí ustanovení § 26a a 26b obdobně.

(2) Při podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu soud stanoví zkušební dobu až na pět let, nikoliv však na dobu kratší než zbytek trestu; zkušební doba počíná právní mocí rozhodnutí o tomto upuštění.

(3) Podmíněně propuštěnému může soud uložit přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 26 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život; může mu též uložit, aby podle svých sil nahradil škodu, kterou trestným činem způsobil.

§ 64

(1) Jestliže podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, vedl ve zkušební době řádný život a vyhověl uloženým podmínkám, vysloví soud, že se osvědčil; jinak rozhodne, a to popřípadě již během zkušební doby, že se zbytek trestu vykoná.

(2) Vyslovil-li soud, že se podmíněně propuštěný nebo odsouzený, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, osvědčil, má se za to, že trest byl vykonán dnem, kdy byl podmíněně propuštěn nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu.

(3) U podmíněně propuštěného nebo u odsouzeného, u něhož se podmíněně upustilo od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, se má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy došlo k podmíněnému propuštění nebo kdy nabylo právní moci rozhodnutí, že se podmíněně upouští od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu, také tehdy, neučinil-li soud bez jeho viny do roka od uplynutí zkušební doby rozhodnutí podle odstavce 1.

(4) Opětovné podmíněné propuštění z výkonu téhož trestu je možné po výkonu poloviny zbytku trestu a v případech uvedených v § 62 odst. 1 po výkonu dvou třetin zbytku trestu.

(5) Jestliže byla záruka za dovršení nápravy odsouzeného odvolána tím, kdo ji poskytl, přezkoumá soud jeho chování během zkušební doby, a shledá-li, že podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu neplní své poslání, rozhodne, že se zbytek trestu vykoná; jinak podmíněné propuštění nebo podmíněné upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti nebo zákazu pobytu ponechá v platnosti.

HLAVA PÁTÁ
ZÁNIK TRESTNOSTI A TRESTU

§ 65

Zánik nebezpečnosti trestného činu pro společnost

Trestnost činu, který byl v době spáchání pro společnost nebezpečný, zaniká, jestliže vzhledem k změně situace anebo vzhledem k osobě pachatele pominula nebezpečnost trestného činu pro společnost.

§ 66

Účinná lítost

Trestnost vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované informace (§ 106 a 107), porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou (§ 124) porušování předpisů o nakládání

s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 126), ohrožení devizového hospodářství (§ 146), zkrácení daně, poplatku a podobné dávky (§ 148), vzpoury vězňů (§ 172), obecného ohrožení (§ 179 a 180), ohrožení a poškození životního prostředí (§ 181a a 181b), poškozování lesa těžbou (§ 181c), nakládání s nebezpečnými odpady (§ 181e), neoprávněného nakládání s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami (§ 181f, 181g, 181h), poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení (§ 182 až 184), šíření nakažlivé choroby (§ 189 až 192), ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami (§ 193 a 194), šíření poplašné zprávy (§ 199), braní rukojmí (§ 234a), genocidia (§ 259) a používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262) zaniká, jestliže pachatel dobrovolně

a) škodlivý následek trestného činu zamezil nebo napravil, nebo
b) učinil o trestném činu oznámení v době, kdy škodlivému následku trestného činu mohlo být ještě zabráněno. Oznámení je nutno učinit státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

§ 67

Promlčení trestního stíhání

(1) Trestnost činu zaniká uplynutím promlčecí doby, jež činí

a) dvacet let, jde-li o trestný čin, za který tento zákon ve zvláštní části dovoluje uložení výjimečného trestu a trestný čin spáchaný při vypracování nebo při schvalování privatizačního projektu podle zákona č. 92/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů,
b) dvanáct let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně deset let,
c) pět let, činí-li horní hranice trestní sazby odnětí svobody nejméně tři léta,
d) tři léta u ostatních trestných činů.

(2) Do promlčecí doby se nezapočítává

a) doba, po kterou nebylo možno pachatele postavit před soud pro zákonnou překážku,
b) doba, po kterou se pachatel zdržoval v cizině,
c) zkušební doba podmíněného zastavení trestního stíhání.

(3) Promlčení trestního stíhání se přerušuje

a) sdělením obvinění pro trestný čin, o jehož promlčení jde, jakož i po něm následujícími úkony policejního orgánu, státního zástupce nebo soudu směřujícími k trestnímu stíhání pachatele, nebo
b) spáchal-li pachatel v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 67a

Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestnost

a) trestných činů uvedených v hlavě desáté, s výjimkou trestného činu podle § 261,

b) trestného činu teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), obecného ohrožení (§ 179 odst. 2, 3) vraždy (§ 219), ublížení na zdraví [§ 221 odst. 2 písm. b), odst. 3 a odst. 4, § 222], omezování osobní svobody (§ 231 odst. 3), zbavení osobní svobody (§ 232), zavlečení do ciziny (§ 233) a porušování domovní svobody (§ 238 odst. 2, 3), pokud byly spáchány za takových okolností, že zakládají válečný zločin nebo zločin proti lidskosti podle předpisů mezinárodního práva,

c) trestného činu podle § 1 zákona ze dne 20. prosince 1950 č. 165 Sb., na ochranu míru,

d) jiných trestných činů spáchaných v době od 25. února 1948 do 29. prosince 1989, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody činí nejméně deset let, pokud z politických důvodů neslučitelných se základními zásadami právního řádu demokratického státu nedošlo k pravomocnému odsouzení nebo zproštění obžaloby, a buď byly spáchány veřejnými činiteli anebo byly spáchány v souvislosti s pronásledováním jednotlivce nebo skupiny osob z důvodů politických, rasových či náboženských.

§ 68

Promlčení výkonu trestu

(1) Uložený trest nelze vykonat po uplynutí promlčecí doby, jež činí

a) dvacet let, jde-li o odsouzení k výjimečnému trestu,

b) patnáct let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu deset let,

c) deset let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nejméně na pět let,

d) pět let při odsouzení k jinému trestu.

(2) Promlčecí doba počíná právní mocí rozsudku a při podmíněném odsouzení nebo podmíněném propuštění právní mocí rozhodnutí, že se trest vykoná. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou nebylo možno trest vykonat proto, že se odsouzený zdržoval v cizině, nebo byl na něm vykonáván jiný trest odnětí svobody. Pokud jde o zákaz činnosti, peněžitý trest, trest zákazu pobytu a vyhoštění, do promlčecí doby se nezapočítává též doba, po kterou byl na odsouzeném vykonáván trest odnětí svobody.

(3) Promlčení výkonu trestu se přerušuje,

a) učinil-li soud opatření směřující k výkonu trestu, o jehož promlčení jde, nebo

b) spáchal-li odsouzený v promlčecí době trestný čin nový, na který tento zákon stanoví trest stejný nebo přísnější.

(4) Přerušením promlčení počíná nová promlčecí doba.

§ 68a

Výkon trestu uloženého pro trestné činy uvedené v § 67a se nepromlčuje.

Zahlazení odsouzení

§ 69

(1) Soud zahladí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život nepřetržitě po dobu nejméně

a) deseti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu pět let,
b) pěti let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody převyšujícímu jeden rok,
c) tří let, jde-li o odsouzení k trestu odnětí svobody nepřevyšujícímu jeden rok, k trestu propadnutí majetku, k trestu vyhoštění nebo k trestu zákazu pobytu, nebo k peněžitému trestu za úmyslný trestný čin.

(2) Jde-li o odsouzení k ztrátě čestných titulů a vyznamenání nebo k ztrátě vojenské hodnosti, řídí se doba uvedená v odstavci 1 podle délky trestu odnětí svobody, vedle něhož byl uvedený trest uložen.

(3) Jestliže odsouzený prokázal po výkonu nebo prominutí trestu anebo promlčení jeho výkonu svým vzorným chováním a poctivým poměrem k práci, že se napravil, může soud zahladit odsouzení na žádost odsouzeného nebo toho, kdo je oprávněn nabídnout záruku za dovršení nápravy odsouzeného i před uplynutím doby uvedené v odstavci 1.

(4) Doba uvedená v odstavci 1 se v případě, že se u podmíněně propuštěného má za to, že trest byl vykonán dnem, kdy odsouzený byl podmíněně propuštěn, řídí délkou skutečného výkonu trestu; v případě, že trest byl zmírněn rozhodnutím presidenta republiky, řídí se délkou trestu takto zmírněného.

§ 70

(1) Bylo-li odsouzení zahlazeno, hledí se na pachatele, jako by nebyl odsouzen.

(2) Bylo-li pachateli uloženo více trestů vedle sebe, nelze odsouzení zahladit, dokud neuplyne doba pro zahlazení toho trestu, k jehož zahlazení tento zákon stanoví dobu nejdelší.

(3) Ustanovení odstavce 2 se užije přiměřeně též na případ, že pachateli bylo uloženo vedle sebe více trestů, stran kterých může podle tohoto zákona nastat účinek, že se na pachatele hledí, jako by nebyl odsouzen.

HLAVA ŠESTÁ
OCHRANNÁ OPATŘENÍ

§ 71

Druhy ochranných opatření

(1) Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení, zabezpečovací detence, ochranná výchova a zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Ochrannou výchovu lze uložit jen mladistvému.

(3) Ochranné léčení nelze uložit vedle zabezpečovací detence.

§ 72

Ochranné léčení

(1) Soud uloží ochranné léčení v případě uvedeném v § 25 odst. 1 a § 32 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného není pro nepříčetnost trestně odpovědný a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný.

(2) Soud může uložit ochranné léčení i tehdy, jestliže

a) pachatel trestný čin spáchal ve stavu vyvolaném duševní poruchou a jeho pobyt na svobodě je nebezpečný, nebo

b) pachatel, který zneužívá návykovou látku, spáchal trestný čin pod jejím vlivem nebo v souvislosti s jejím zneužíváním; ochranné léčení však neuloží, je-li vzhledem k osobě pachatele zřejmé, že jeho účelu nelze dosáhnout.

(3) Ochranné léčení může soud uložit i vedle trestu anebo při upuštění od potrestání.

(4) Podle povahy nemoci a léčebných možností soud uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní. Byl-li vedle ústavního ochranného léčení uložen trest odnětí svobody, ochranné léčení se vykonává zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici. Jestliže ochranné léčení nelze vykonat po nástupu výkonu trestu ve věznici, vykoná se ústavní ochranné léčení ve zdravotnickém zařízení před nástupem výkonu trestu odnětí svobody, pokud se tím lépe zajistí splnění účelu léčení, jinak se vykoná ve zdravotnickém zařízení po výkonu nebo jiném ukončení trestu odnětí svobody. Ambulantní ochranné léčení se vykoná zpravidla po nástupu výkonu trestu odnětí svobody ve věznici; jestliže výkon ambulantního ochranného léčení ve věznici nelze uskutečnit, vykoná se až po výkonu trestu odnětí svobody. Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody ve věznici ke splnění účelu ochranného léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování ve zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči.

(5) Ústavní ochranné léčení může soud změnit dodatečně na ochranné léčení ambulantní a naopak. Ústavní ochranné léčení může soud změnit i na zabezpečovací detenci za podmínek § 72a odst. 1 nebo 2.

(6) Ochranné léčení potrvá, dokud to vyžaduje jeho účel, nejdéle však dvě léta; nebude-li v této době léčba ukončena, rozhodne soud před skončením této doby o jejím prodloužení, a to i opakovaně, vždy však nejdéle o další dvě léta; jinak rozhodne o propuštění z ochranného léčení. Trvání ochranného léčení uloženého podle odstavce 2 písm. b) může být ukončeno, jakmile se během jeho výkonu zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout; je-li nebezpečí, že odsouzený spáchá další trestný čin, soud v rozhodnutí o propuštění z ochranného léčení uloží odsouzenému dohled nad jeho chováním až na dobu pěti let; na výkon dohledu se užije obdobně ustanovení § 26a a 26b. O propuštění z ochranného léčení rozhoduje soud.

(7) Od výkonu ochranného léčení soud upustí, pominou-li před jeho započetím okolnosti, pro něž bylo uloženo.

§ 72a

Zabezpečovací detence

(1) Soud uloží zabezpečovací detenci v případě uvedeném v § 25 odst. 2, nebo jestliže pachatel činu jinak trestného, který by naplňoval znaky zvlášť závažného trestného činu (§ 41 odst. 2), není pro nepříčetnost trestně odpovědný, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti.

(2) Soud může uložit zabezpečovací detenci vzhledem k osobě pachatele a s přihlédnutím k jeho dosavadnímu životu a jeho poměrům i tehdy, jestliže pachatel spáchal úmyslný trestný čin, na který zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice převyšuje pět let, ve stavu vyvolaném duševní poruchou, jeho pobyt na svobodě je nebezpečný a nelze očekávat, že by uložené ochranné

léčení s přihlédnutím k povaze duševní poruchy a možnostem působení na pachatele vedlo k dostatečné ochraně společnosti.

(3) Zabezpečovací detenci může soud uložit samostatně, při upuštění od potrestání, anebo i vedle trestu.

(4) Zabezpečovací detence se vykonává v ústavu pro výkon zabezpečovací detence s léčebnými, psychologickými, vzdělávacími, pedagogickými, rehabilitačními a činnostními programy.

(5) Zabezpečovací detence trvá, pokud to vyžaduje ochrana společnosti. Soud nejméně jednou za 12 měsíců a u mladistvých jednou za 6 měsíců přezkoumá, zda důvody pro její další pokračování ještě trvají.

(6) Zabezpečovací detenci může soud změnit na ústavní ochranné léčení, pominou-li důvody, pro něž byla uložena, a jsou současně splněny podmínky pro ústavní ochranné léčení.

(7) Od výkonu zabezpečovací detence soud upustí, pominou-li před jejím započetím okolnosti, pro něž byla uložena.

§ 73

Zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty

(1) Nebyl-li uložen trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty uvedené v § 55 odst. 1, může soud uložit, že se taková věc nebo jiná majetková hodnota zabírá,

a) náleží-li pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,

b) náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil,

c) ohrožuje-li bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zvlášť závažných trestných činů, nebo

d) byla-li získána trestným činem nebo jako odměna za něj a nenáleží-li pachateli, nebo byla-li jinou osobou než pachatelem, byť jen zčásti, nabyta za věc nebo jinou majetkovou hodnotu, kterou pachatel získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, nebo kterou pachatel, byť jen zčásti, nabyl za takovou věc nebo jinou majetkovou hodnotu, pokud hodnota zabírané věci nebo jiné majetkové hodnoty není ve vztahu k hodnotě věci nebo jiné majetkové hodnoty získané pachatelem zanedbatelná.

(2) Drží-li pachatel nebo jiná osoba neoprávněně nebo v rozporu se zvláštním právním předpisem věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v odstavci 1, ve vztahu k níž je možno uložit zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty, uloží jí soud vždy toto ochranné opatření.

(3) Soud může místo zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty uložit povinnost

a) pozměnit ji tak, aby ji nebylo možné použít ke společensky nebezpečnému účelu,

b) odstranit určité zařízení,

c) odstranit na ní značku nebo provést její změnu, nebo

d) omezit dispozice s touto věcí nebo jinou majetkovou hodnotou,

a stanovit k tomu přiměřenou lhůtu.

(4) Nebude-li povinnost uvedená v odstavci 3 ve stanovené lhůtě splněna, rozhodne soud o zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 73a

Zabrání náhradní hodnoty

Jestliže ten, komu náleží věc nebo jiná majetková hodnota, která by mohla být zabrána podle § 73, ji před rozhodnutím o zabrání zužitkuje, zejména zcizí nebo spotřebuje, anebo jestliže jinak zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty zmaří, zmaří trest propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty jednáním porušujícím zákaz podle § 55 odst. 4, nebo zmaří zabrání věci jednáním porušujícím zákaz podle § 73b odst. 2, může mu soud uložit zabrání náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci nebo jiné majetkové hodnoty; hodnotu věci nebo jiné majetkové hodnoty, jejíž zabrání mohl soud uložit, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.

§ 73b

(1) Zabraná věc nebo jiná majetková hodnota a zabraná náhradní hodnota připadá státu.

(2) Zákaz uvedený v § 55 odst. 4 se přiměřeně užije pro uložení zabrání věci nebo jiné majetkové hodnoty a pro uložení povinnosti podle § 73 odst. 3.

HLAVA SEDMÁ
ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O STÍHÁNÍ MLADISTVÝCH

§ 74

Obecné ustanovení

Trestní odpovědnost mladistvých a sankce jim ukládané upravuje zvláštní zákon. Pokud zvláštní zákon nestanoví jinak, postupuje se podle tohoto zákona.

HLAVA OSMÁ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 88

(1) K okolnosti, která podmiňuje použití vyšší trestní sazby, se přihlédne jen tehdy, jestliže pro svou závažnost podstatně zvyšuje stupeň nebezpečnosti trestného činu pro společnost.

(2) Skutečnost, že pachatel se trestného činu dopustil jako člen organizované skupiny, nebrání tomu, aby za splnění podmínek stanovených tímto zákonem byl současně postižen jako pachatel trestného činu spáchaného ve prospěch zločinného spolčení.

§ 89

(1) Trestným činem se rozumí jen čin soudně trestný, a pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného, též příprava k trestnému činu, pokus trestného činu, organizátorství, návod a pomoc.

(2) Jednáním se rozumí i opomenutí takového konání, k němuž byl pachatel podle okolností a svých poměrů povinen.

(3) Pokračováním v trestném činu se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují stejnou skutkovou podstatu trestného činu, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení a blízkou souvislostí časovou a v předmětu útoku.

(4) Trestný čin je spáchán veřejně, jestliže je spáchán

a) obsahem tiskoviny nebo rozšiřovaného spisu, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

b) před více než dvěma osobami současně přítomnými.

(5) Trestný čin je spáchán se zbraní, jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku, k překonání nebo zamezení odporu anebo jestliže ji k tomu účelu má u sebe; zbraní se tu rozumí, pokud z jednotlivého ustanovení nevyplývá něco jiného, cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším.

(6) Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí.

(7) Těžkou újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo vážné onemocnění. Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví

a) zmrzačení,

b) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti,

c) ochromení údu,

d) ztráta nebo podstatné oslabení funkce smyslového ústrojí,

e) poškození důležitého orgánu,

f) zohyždění,

g) vyvolání potratu nebo usmrcení plodu,

h) mučivé útrapy, nebo

ch) delší dobu trvající porucha zdraví.

(8) Osobou blízkou se rozumí příbuzný v pokolení přímém, osvojitel, osvojenec, sourozenec a manžel, partner; jiné osoby v poměru rodinném nebo obdobném se pokládají za osoby sobě navzájem blízké jen tehdy, kdyby újmu, kterou utrpěla jedna z nich, druhá právem pociťovala jako újmu vlastní.

(9) Veřejným činitelem je volený funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu nebo příslušník ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti, sepisování exekutorských zápisů a při činnostech vykonávaných z pověření soudu podle zvláštního právního předpisu,[1a]) pokud se podílí na plnění úkolů společnosti a státu a používá přitom pravomoci, která mu byla v rámci odpovědnosti za plnění těchto úkolů svěřena. Při výkonu oprávnění a pravomocí podle zvláštních právních předpisů[1]) je veřejným činitelem také fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, vodní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží. K trestní odpovědnosti a ochraně veřejného činitele se podle jednotlivých ustanovení tohoto zákona vyžaduje, aby trestný čin byl spáchán v souvislosti s jeho pravomocí a odpovědností. Funkcionář nebo jiný odpovědný pracovník státního orgánu, samosprávy, ozbrojených sil nebo ozbrojeného sboru cizího státu, se za těchto podmínek považuje za veřejného činitele, pokud tak stanoví vyhlášená mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána.

(10) Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování.

(11) Škodou nikoli nepatrnou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 5 000 Kč, škodou nikoli malou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 25 000 Kč, větší škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 50 000 Kč, značnou škodou se rozumí škoda dosahující částky nejméně 500 000 Kč a škodou velkého rozsahu se rozumí škoda dosahující nejméně částky 5 000 000 Kč. Těchto částek se užije obdobně pro určení výše prospěchu, nákladů k odstranění následků poškození životního prostředí a hodnoty věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(12) Při stanovení výše škody se vychází z ceny, za kterou se věc, která byla předmětem útoku, v době a v místě činu obvykle prodává. Nelze-li takto výši škody zjistit, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo uvedení věci v předešlý stav.

(13) Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahuje i na cenné papíry a peněžní prostředky na účtu a ustanovení o nemovitostech i na byty a nebytové prostory, pokud z jednotlivých ustanovení nevyplývá něco jiného. Jinou majetkovou hodnotou se rozumí majetkové právo nebo jiná penězi ocenitelná hodnota, která není věcí. Věc nebo jiná majetková hodnota náleží pachateli nebo jiné osobě, jestliže ji v době rozhodnutí o ní vlastní, nebo s ní fakticky jako vlastník nakládá, aniž je oprávněný vlastník nebo držitel takové věci nebo jiné majetkové hodnoty znám.

(14) Vloupáním se rozumí vniknutí do uzavřeného prostoru lstí, nedovoleným překonáním uzamčení nebo překonáním jiné jistící překážky s použitím síly.

(15) Kde tento zákon spojuje s uplynutím určité doby nějaký účinek, nezapočítává se do ní den, kdy nastala událost určující její začátek.

(16) Za organizaci se pro účely trestního zákona považuje též fyzická osoba, která provozuje podnikatelskou činnost podle zvláštního zákona.

(17) Zločinné spolčení je společenstvím více osob s vnitřní organizační strukturou, s rozdělením funkcí a dělbou činností, které je zaměřeno na soustavné páchání úmyslné trestné činnosti.

(18) Uvést někoho v omyl či využít něčího omylu lze i provedením zásahu do programového vybavení počítače nebo provedením jiné operace na počítači, zásahu do elektronického nebo jiného technického zařízení, včetně zásahu do předmětů sloužících k ovládání takového zařízení vybavených mikročipem, magnetickým, optickým nebo jiným speciálním záznamem, anebo využitím takové operace či takového zásahu provedeného jiným.

(19) Insolvenčním správcem se rozumí i předběžný insolvenční správce, zástupce insolvenčního správce, oddělený insolvenční správce, zvláštní insolvenční správce, správce konkursní podstaty a vyrovnací správce. Insolvenčním správcem se rovněž rozumí osoba, kterou podle zvláštního právního předpisu insolvenční správce určil, aby jej zastupovala při výkonu jeho pravomocí podle zvláštního právního předpisu na území jiného státu, dále zahraniční insolvenční správce, zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny a osoba, kterou podle zvláštního právního předpisu zahraniční insolvenční správce nebo zahraniční insolvenční správce pojišťovny nebo zajišťovny jmenoval, aby mu pomáhala nebo jej zastupovala.

(20) Insolvenčním řízením se rozumí řízení podle zákona o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon) a řízení podle zákona o konkursu a vyrovnání.

§ 90

(1) Jestliže k spáchání trestného činu tento zákon vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele, může být pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu pouze osoba, která má

požadovanou vlastnost, způsobilost nebo postavení. Pachatelem nebo spolupachatelem trestného činu vojenského podle hlavy dvanácté zvláštní části tohoto zákona může být jen voják.

(2) Jestliže zákon stanoví, že pachatel musí být nositelem zvláštní vlastnosti, způsobilosti nebo postavení, postačí, že zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení jsou dány u právnické osoby, jejímž jménem pachatel jedná.

(3) Organizátorem, návodcem nebo pomocníkem trestného činu uvedeného v odstavcích 1 a 2 může být i osoba, která nemá vlastnost, způsobilost nebo postavení tam vyžadované.

(4) Kde se v tomto zákoně mluví o vojáku, rozumí se jím

a) voják v činné službě,
b) osoba, která se povoláním k zvláštní službě stala příslušníkem ozbrojených sil,
c) voják mimo činnou službu, je-li ve služebním stejnokroji, nebo
d) válečný zajatec.

(5) Kde se v tomto zákoně mluví o vojenské službě nebo o vojenské povinnosti, rozumí se tím služba nebo povinnost osob uvedených v odstavci 4.

(6) Ustanovení § 273, 274, 279, 285, 286 a 288a se vztahují též na příslušníky bezpečnostního sboru.

ČÁST DRUHÁ
ZVLÁŠTNÍ ČÁST

HLAVA PRVNÍ
Trestné činy proti republice, cizímu státu nebo mezinárodní organizaci

Oddíl první
Trestné činy proti základům republiky, cizího státu nebo mezinárodní organizace

§ 91

Vlastizrada

Občan České republiky, který ve spojení s cizí mocí nebo s cizím činitelem spáchá trestný čin rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96) nebo sabotáže (§ 97), bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 92

Rozvracení republiky

(1) Kdo v úmyslu rozvrátit ústavní zřízení, územní celistvost nebo obranyschopnost republiky anebo zničit její samostatnost se účastní násilných akcí proti republice nebo jejím orgánům, bude potrestán odnětím svobody na osm až dvanáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo

d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

Teror

§ 93

Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení republiky jiného úmyslně usmrtí nebo se o to pokusí, bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem.

Záškodnictví

§ 95

Teroristický útok

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný státní orgán nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrozit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

e) zmocní se letadla, lodi nebo jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo nad ním vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

f) nedovoleně vyrobí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou hromadně účinnou zbraň, anebo provádí nedovolený výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné

zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou, nebo

g) vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Stejně bude potrestán, kdo

a) jednáním uvedeným v odstavci 1 vyhrožuje, nebo

b) kdo takové jednání finančně, materiálně nebo jinak podporuje.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,

d) způsobí-li takovým činem značné potíže ve výrobě zboží základní potřeby nebo při zásobování takovým zbožím,

e) způsobí-li takovým činem ve větším rozsahu přerušení dopravy,

f) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

g) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

h) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení republiky nebo postavení mezinárodní organizace, v níž je Česká republika členem, nebo

i) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Ochrana podle odstavců 1 až 3 se poskytuje též cizímu státu.

§ 96

Záškodnictví

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost republiky cizí nebo vlastní věc zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 97

Sabotáž

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost republiky zneužije svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce nebo se dopustí jiného jednání k tomu, aby

a) mařil nebo ztěžoval plnění důležitého úkolu státního orgánu, ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru, hospodářské organizace nebo jiné instituce, nebo

b) způsobil v činnosti takového orgánu anebo takové organizace nebo instituce poruchu nebo jinou závažnou škodu,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na osm až dvanáct let bude pachatel potrestán,
   a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
   b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,
   a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
   b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
   c) zorganizuje-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

Oddíl druhý
Trestné činy proti bezpečnosti republiky

§ 105
Vyzvědačství

(1) Kdo vyzvídá informaci utajovanou podle zvláštního zákona, jejíž zneužití může vážným způsobem ohrozit nebo poškodit ústavnost, svrchovanost, územní celistvost, obranu a bezpečnost České republiky nebo jiného státu anebo obranu a bezpečnost mezinárodní organizace, k ochraně jejichž zájmů v uvedených oblastech se Česká republika zavázala, s cílem vyzradit ji cizí moci, kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující utajovanou informaci, nebo kdo takovou utajovanou informaci cizí moci úmyslně vyzradí, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo umožní nebo usnadní činnost pachateli činu uvedeného v odstavci 1 nebo organizaci, jejímž cílem je vyzvídat utajované informace.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,
   a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizace, jejímž cílem je vyzvídat utajované informace,
   b) spáchá-li takový čin, ačkoli mu byla ochrana utajovaných informací zvlášť uložena,
   c) získá-li takovým činem značný prospěch, nebo spáchá-li takový čin ve značném rozsahu, nebo
   d) týká-li se takový čin utajované informace ve zvláštním zákoně klasifikované stupněm utajení Přísně tajné.

(4) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

Ohrožení utajované informace

§ 106

(1) Kdo vyzvídá informaci utajovanou podle zvláštního zákona s cílem vyzradit ji nepovolané osobě, kdo s takovým cílem sbírá údaje obsahující utajovanou informaci, nebo kdo takovou utajovanou informaci nepovolané osobě úmyslně vyzradí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán

a) vyzradí-li úmyslně nepovolané osobě utajovanou informaci ve zvláštním zákoně klasifikovanou stupněm utajení Přísně tajné nebo Tajné,

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1, ačkoli mu byla ochrana utajovaných informací zvlášť uložena, nebo

c) získá-li takovým činem značný prospěch nebo způsobí-li značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) týká-li se čin uvedený v odstavci 1 utajované informace stupně utajení Přísně tajné z oblasti zabezpečení obranyschopnosti České republiky, jiného státu nebo mezinárodní organizace, k ochraně jejichž zájmů se v této oblasti Česká republika zavázala, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 107

Kdo z nedbalosti způsobí vyzrazení utajované informace ve zvláštním zákoně klasifikované stupněm utajení Přísně tajné nebo Tajné nebo Důvěrné, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

Oddíl třetí
Trestné činy proti obraně vlasti

§ 113

Spolupráce s nepřítelem

Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu opatřuje nepříteli prospěch nebo ho jakkoli podporuje, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody na jeden rok až deset let.

§ 114

Válečná zrada

Občan České republiky, který za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu koná službu v nepřátelském vojsku nebo v nepřátelském ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 115

Služba v cizím vojsku

(1) Občan České republiky, který bez povolení koná službu ve vojsku cizí moci nebo v cizím ozbrojeném sboru, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

HLAVA DRUHÁ
TRESTNÉ ČINY HOSPODÁŘSKÉ

Oddíl první
Trestné činy proti hospodářské soustavě

§ 118

Neoprávněné podnikání

(1) Kdo neoprávněně ve větším rozsahu poskytuje služby nebo provozuje výrobní nebo jiné výdělečné podnikání, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) používá-li k činu uvedenému v odstavci 1 jiného jako pracovní síly, nebo

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 118a

Neoprávněné provozování loterie a podobné sázkové hry

(1) Kdo neoprávněně provozuje loterii nebo podobnou sázkovou hru, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 121

Poškozování spotřebitele

(1) Kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli nepatrnou tím, že poškozuje spotřebitele zejména tak, že je šidí na jakosti, množství nebo hmotnosti zboží, nebo

kdo uvede ve větším rozsahu na trh výrobky, práce nebo služby a zatají přitom jejich podstatné vady,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) získá-li takovým činem značný prospěch, nebo

c) byl-li pro takový čin v posledních pěti letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn.

§ 124

Porušování předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

(1) Kdo podstatně ohrozí obecný zájem tím, že poruší zákaz nebo omezení dovozu, vývozu nebo průvozu zboží, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

Porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi

§ 124a

(1) Kdo poruší zákaz omezení týkající se nakládání se zbožím a technologiemi kontrolovanými podle zvláštních předpisů,[2]) bude potrestán odnětím svobody až na tři léta anebo peněžitým trestem.

(2) Kdo bez povolení vyveze zboží nebo technologie kontrolované podle zvláštních předpisů[2]) nebo je převede na cizí stát nebo na organizaci, která má sídlo v cizině, anebo na cizího činitele, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až na osm let anebo peněžitým trestem anebo propadnutím majetku.

§ 124b

(1) Kdo poruší nebo nesplní důležitou povinnost svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce a způsobí tím, že je neoprávněně vydáno povolení k nakládání se zbožím a technologiemi kontrolovanými podle zvláštních předpisů[2]) nebo že takové zboží unikne z evidence, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) jestliže se v důsledku činu uvedeného v odstavci 1 zboží dostalo do ciziny,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat značný prospěch, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jinou značnou újmu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let anebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jinou újmu velkého rozsahu.

§ 124c

(1) Kdo dosáhne na základě nepravdivého nebo neúplného údaje vydání dokladu potřebného pro orgány kontrolující zboží a technologie podle zvláštních předpisů,[2]) bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo podklady potřebné pro evidenci zboží a technologií, kontrolovaných podle zvláštních předpisů,[2]) zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými, zatají nebo evidenci nevede, anebo kdo učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače, v němž se vede evidence tohoto zboží a technologií.

Porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem

§ 124d

(1) Kdo bez povolení nebo licence provede zahraniční obchod s vojenským materiálem, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na tři až deset let nebo zákazem činnosti nebo propadnutím majetku nebo peněžitým trestem bude pachatel činu uvedeného v odstavci 1 potrestán,

a) spáchá-li čin ve spojení s organizovanou skupinou,
b) spáchá-li čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu,
c) spáchá-li takový čin opětovně,
d) získá-li takovým činem značný prospěch, nebo
e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 124e

(1) Kdo poruší nebo nesplní důležitou povinnost svého zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce a způsobí tím, že je neoprávněně vydáno povolení k provádění zahraničního obchodu s vojenským materiálem nebo licence pro určitý obchod s vojenským materiálem, nebo vydá nepravdivý nebo neúplný doklad, na jehož základě je takové povolení nebo licence neoprávněně vydána, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři roky nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel činu uvedeného v odstavci 1 potrestán,

a) jestliže se vojenský materiál dostal do ciziny,
b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat značný prospěch,
c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek,
d) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou.

(3) Odnětím svobody na tři roky až deset let nebo peněžitým trestem bude pachatel činu uvedeného v odstavci 1 potrestán,

a) spáchá-li čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 124f

(1) Kdo žádost o povolení nebo o licenci k zahraničnímu obchodu s vojenským materiálem doloží nepravdivým nebo neúplným dokladem nebo zatají skutečnosti důležité pro vydání povolení nebo licence, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo podklady potřebné pro evidenci zahraničního obchodu s vojenským materiálem zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými, zatají nebo evidenci nevede, nebo kdo učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače, v němž se vede evidence zahraničního obchodu s vojenským materiálem.

Oddíl druhý
Trestné činy proti hospodářské kázni

Narušování řízení, plánování a kontroly národního hospodářství

§ 125

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

(1) Kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, nebo

kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslující údaje, nebo

kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají

a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje v podkladech sloužících pro zápis do obchodního rejstříku anebo v takových podkladech zamlčí podstatné skutečnosti, nebo

kdo v podkladech sloužících pro vypracování znaleckého posudku, který se přikládá k návrhu na zápis do obchodního rejstříku, uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo v takových podkladech zamlčí podstatné údaje, anebo

kdo jiného ohrozí nebo omezí na právech tím, že bez zbytečného odkladu nepodá návrh na zápis zákonem stanoveného údaje do obchodního rejstříku nebo neuloží listinu do sbírky listin, ač je k tomu podle zákona nebo smlouvy povinen.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu na cizím majetku nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu velkého rozsahu.

§ 126

Porušení povinnosti v insolvenčním řízení

Kdo v insolvenčním řízení maří nebo ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohrozí účel insolvenčního řízení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 127

Porušování závazných pravidel hospodářského styku

(1) Kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému ve značném rozsahu neoprávněné výhody, poruší závažným způsobem pravidla hospodářského styku stanovená obecně závazným právním předpisem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v hospodářské činnosti nebo vážnou poruchu v zásobování anebo zkrácení příjmů státu ve značném rozsahu.

§ 128

Zneužívání informací v obchodním styku

(1) Kdo v úmyslu opatřit sobě nebo jinému výhodu nebo prospěch neoprávněně užije informace dosud nikoli veřejně přístupné, kterou získal z důvodu svého zaměstnání, povolání, postavení nebo své funkce a jejíž zveřejnění podstatně ovlivňuje rozhodování v obchodním styku, a uskuteční nebo dá podnět k uskutečnění smlouvy nebo operace na organizovaném trhu cenných papírů nebo zboží, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta anebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jako pracovník, člen orgánu, společník, podnikatel nebo účastník na podnikání dvou nebo více podniků nebo organizací se stejným nebo podobným předmětem činnosti v úmyslu uvedeném v odstavci 1 uzavře nebo dá popud k uzavření smlouvy na úkor jedné nebo více z nich.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 pro sebe nebo jiného prospěch velkého rozsahu.

Pletichy při veřejné soutěži a veřejné dražbě

§ 128a

(1) Kdo v souvislosti s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch zjedná některému soutěžiteli nebo účastníku dražby přednost nebo výhodnější podmínky na úkor jiných soutěžitelů, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, jestliže

a) spáchá čin uvedený v odstavci 1 jako vyhlašovatel nebo pořadatel veřejné soutěže nebo veřejné dražby, člen privatizační komise, licitátor nebo jako člen organizované skupiny,

b) způsobí takovým činem značnou škodu nebo pro jiného získá značný prospěch.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo za okolností uvedených v odstavci 1 žádá, přijme nebo si dá slíbit majetkový nebo jiný prospěch.

§ 128b

Kdo se dopustí pletich v souvislosti s veřejnou soutěží tím, že

a) lstí nebo pohrůžkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti v soutěži,

b) jinému poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v soutěži, nebo

c) žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží účasti v soutěži,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 128c

Kdo se dopustí pletich při veřejné dražbě věci tím, že

a) lstí nebo pohrůžkou násilí nebo jiné těžké újmy přiměje jiného, aby se zdržel účasti na podávání návrhů při dražbě,

b) jinému poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží podávání návrhů při dražbě, nebo

c) žádá nebo přijme majetkový nebo jiný prospěch za to, že se zdrží podávání návrhů při dražbě,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

§ 129

Vystavení nepravdivého potvrzení

Kdo jménem banky nebo jiné právnické osoby oprávněné k provozování finanční činnosti podle zvláštního zákona nebo jako auditor vystaví jinému nepravdivé potvrzení o jeho finanční situaci nebo majetkových poměrech, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 129a

Poškozování finančních zájmů Evropských společenství

(1) Kdo vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady vztahující se k výdajům nebo příjmům souhrnného rozpočtu Evropských společenství nebo rozpočtů spravovaných Evropskými společenstvími nebo jejich jménem, anebo takové doklady zatají, a tím umožní nesprávné použití nebo zadržování finančních prostředků z některého takového rozpočtu nebo snížení zdrojů některého takového rozpočtu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně použije finanční prostředky, které tvoří výdaje nebo příjmy souhrnného rozpočtu Evropských společenství nebo rozpočtů spravovaných Evropskými společenstvími nebo jejich jménem, nebo zkrátí finanční prostředky pro některý takový rozpočet.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu nikoli malou.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy Evropských společenství, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

Oddíl třetí

Trestné činy proti měně a trestné činy daňové

§ 140

Padělání a pozměňování peněz

(1) Kdo sobě nebo jinému opatří padělané nebo pozměněné peníze, nebo kdo takové peníze přechovává, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Kdo padělá nebo pozmění peníze v úmyslu udat je jako pravé nebo platné jako peníze vyšší hodnoty, nebo

kdo padělané nebo pozměněné peníze udá jako pravé,

bude potrestán odnětím svobody na pět až deset let.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo

b) spáchá-li takový čin ve značném rozsahu.

§ 141

Udávání padělaných a pozměněných peněz

Kdo padělané nebo pozměněné peníze, jimiž mu bylo placeno jako pravými, udá jako pravé, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 142

Výroba a držení padělatelského náčiní

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo někomu jinému opatří anebo přechovává nástroj nebo jiný předmět určený k padělání nebo pozměňování peněz, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu svého povolání.

§ 143

Společné ustanovení

Ochrana podle § 140 až 142 se poskytuje též penězům jiným než tuzemským, tuzemským a cizozemským bezhotovostním platebním prostředkům, jakož i tuzemským a cizozemským cenným papírům.

§ 144

Ohrožování oběhu tuzemských peněz

(1) Kdo neoprávněně vyrobí nebo vydá náhražky tuzemských peněz, nebo
kdo takové náhražky neoprávněně dává do oběhu,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo
a) bez zákonného důvodu odmítá tuzemské peníze,
b) bez hospodářské potřeby shromažďuje drobné tuzemské peníze, nebo
c) poškozuje tuzemské peníze.

§ 145

Padělání a pozměňování známek

(1) Kdo padělá nebo pozmění poštovní nebo kolkové známky v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo
kdo takové známky úmyslně uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu, nebo
b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 145a

Padělání a pozměňování nálepek k označení zboží nebo předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti

(1) Kdo padělá nebo pozmění nálepky k označení zboží pro daňové účely nebo jiné předměty vydávané státním orgánem nebo jím zmocněnou právnickou osobou jako doklad o splnění poplatkové povinnosti v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo

kdo takové nálepky nebo předměty uvádí do oběhu nebo jich užije jako pravých,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve značném rozsahu,

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 146

Porušení zákazů v době nouzového stavu v devizovém hospodářství

Kdo v době nouzového stavu v devizovém hospodářství poruší zákazy, které jsou stanoveny devizovým zákonem pro nouzový stav v devizovém hospodářství a vztahují se na vyhlášený nouzový stav, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až šest let.

§ 147

Neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti

(1) Kdo jako plátce ve větším rozsahu nesplní svoji zákonnou povinnost za poplatníka odvést daň, pojistné na sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění, nebo příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až osm let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 prospěch velkého rozsahu.

§ 147a

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestnost neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení, na zdravotní pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti (§ 147) zaniká, jestliže pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

§ 148

Zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby

(1) Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení nebo zdravotní pojištění, poplatek nebo jinou jim podobnou povinnou platbu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo vyláká výhodu na některé z povinných plateb uvedených v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 nejméně se dvěma osobami,

b) poruší-li k usnadnění takového činu úřední uzávěru, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 148a

Porušení předpisů o nálepkách k označení zboží

(1) Kdo s nálepkami k označení zboží pro daňové účely nakládá v rozporu s právním předpisem v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, nebo

kdo v rozporu s právním předpisem uvádí do oběhu zboží bez nálepek k jeho označení pro daňové účely,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami, nebo

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 prospěch velkého rozsahu.

§ 148b

Nesplnění oznamovací povinnosti v daňovém řízení

(1) Kdo nesplní svoji zákonnou oznamovací povinnost vůči správci daně a ohrozí tak ve větším rozsahu řádné a včasné vyměření daně jinému nebo její vymáhání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li takovým činem značnou škodu.

Oddíl čtvrtý

Trestné činy proti předpisům o nekalé soutěži, ochranných známkách, chráněných vzorech a vynálezech a proti autorskému právu, proti právům souvisejícím s právem autorským a proti právům k databázi

§ 149

Nekalá soutěž

Kdo jednáním, které je v rozporu s předpisy upravujícími soutěž v hospodářském styku nebo se zvyklostmi soutěže, poškodí dobrou pověst nebo ohrozí chod nebo rozvoj podniku soutěžitele, bude

potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 150

Porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu

(1) Kdo doveze, vyveze nebo uvede do oběhu výrobky nebo služby neoprávněně označované ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou snadno s ní zaměnitelnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo pro dosažení hospodářského prospěchu

a) neoprávněně užívá obchodní jméno nebo jakékoliv označení s ním zaměnitelné, nebo

b) uvede do oběhu výrobky neoprávněně opatřené označením původu, k němuž přísluší výhradní právo jinému, nebo označením původu snadno s ním zaměnitelným.

§ 151

Porušování průmyslových práv

Kdo neoprávněně zasáhne do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitnému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

§ 152

Porušování autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi

(1) Kdo neoprávněně zasáhne do zákonem chráněných práv k autorskému dílu, uměleckému výkonu, zvukovému či zvukově obrazovému záznamu, rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo databázi, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch, nebo

b) dopustí-li se takového činu ve značném rozsahu.

HLAVA TŘETÍ
TRESTNÉ ČINY PROTI POŘÁDKU VE VĚCECH VEŘEJNÝCH

Oddíl první
Trestné činy proti výkonu pravomoci státního orgánu a veřejného činitele

Útok na státní orgán

§ 153

(1) Kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci orgánu státní správy a samosprávy, soudu nebo jiného státního orgánu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,
   a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo
   b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 154

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu
   a) v úmyslu působit na výkon pravomoci státního orgánu, nebo
   b) pro výkon pravomoci státního orgánu,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo hrubě urazí nebo pomluví státní orgán při výkonu jeho pravomoci nebo pro tento výkon, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

Útok na veřejného činitele

§ 155

(1) Kdo užije násilí
   a) v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo
   b) pro výkon pravomoci veřejného činitele,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,
   a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,

b) ublíží-li takovým činem jinému na zdraví, nebo

c) způsobí-li takovým činem větší škodu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 156

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu

a) v úmyslu působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo

b) pro výkon pravomoci veřejného činitele,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

§ 157

Společné ustanovení

Ochrana podle § 155 a 156 se poskytuje též osobě, která vystoupila na podporu nebo na ochranu veřejného činitele.

Oddíl druhý
Trestné činy veřejných činitelů

§ 158

Zneužívání pravomoci veřejného činitele

(1) Veřejný činitel, který v úmyslu způsobit jinému škodu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím zákonu,

b) překročí svou pravomoc, nebo

c) nesplní povinnost vyplývající z jeho pravomoci,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 sobě nebo jinému značný prospěch,

b) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v činnosti podniku nebo organizace, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 159

Maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti

(1) Veřejný činitel, který při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 vážnou poruchu v činnosti podniku nebo organizace, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

Oddíl třetí
Úplatkářství

§ 160

Přijímání úplatku

(1) Kdo v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu přijme nebo si dá slíbit úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Kdo za okolností uvedených v odstavci 1 úplatek žádá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) spáchá-li takový čin jako veřejný činitel.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin jako veřejný činitel v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch.

§ 161

Podplácení

(1) Kdo jinému v souvislosti s obstaráváním věcí obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému značný prospěch nebo způsobit jinému značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo

b) spáchá-li takový čin vůči veřejnému činiteli.

§ 162

Nepřímé úplatkářství

(1) Kdo žádá nebo přijme úplatek za to, že bude svým vlivem působit na výkon pravomoci veřejného činitele, nebo za to, že tak již učinil, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Kdo z důvodu uvedeného v odstavci 1 jinému poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

§ 162a

Společné ustanovení

(1) Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění, které se dostává nebo má dostat uplácené osobě nebo s jejím souhlasem jiné osobě, a na kterou není nárok.

(2) Veřejným činitelem podle § 160 až 162 se vedle osoby uvedené v § 89 odst. 9 rozumí též osoba

a) zastávající funkci v zákonodárném orgánu, soudním orgánu, orgánu veřejné správy nebo v jiném orgánu veřejné moci cizího státu,

b) zastávající funkci v mezinárodním soudním orgánu,

c) zastávající funkci, zaměstnaná nebo pracující v mezinárodní nebo nadnárodní organizaci vytvořené státy nebo jinými subjekty mezinárodního práva veřejného nebo v jejích orgánech a institucích, nebo

d) zastávající funkci v podniku, v němž má rozhodující vliv Česká republika nebo cizí stát,

pokud je s výkonem takové funkce, zaměstnání nebo práce spojena pravomoc při obstarávání věcí obecného zájmu a trestný čin byl spáchán v souvislosti s touto pravomocí.

(3) Za obstarávání věcí obecného zájmu se považuje též zachovávání povinnosti uložené právním předpisem nebo smluvně převzaté, jejímž účelem je zajistit, aby v obchodních vztazích nedocházelo k poškozování nebo bezdůvodnému zvýhodňování účastníků těchto vztahů nebo osob, které jejich jménem jednají.

§ 163

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestnost podplácení (§ 161) a nepřímého úplatkářství (§ 162) zaniká, jestliže pachatel úplatek poskytl nebo slíbil jen proto, že byl o to požádán, a učinil o tom dobrovolně a vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům bez zbytečného odkladu oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; to neplatí, byl-li úplatek poskytnut nebo slíben v souvislosti s výkonem pravomoci veřejného činitele uvedeného v § 162a odst. 2 písm. a) až c) nebo písm. d), jde-li o veřejného činitele zastávajícího funkci v podniku, v němž má rozhodující vliv cizí stát.

Oddíl čtvrtý
Zločinné spolčení

§ 163a

Účast na zločinném spolčení

(1) Kdo založí zločinné spolčení, nebo kdo se činnosti takového spolčení účastní, anebo kdo zločinné spolčení podporuje, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k zločinnému spolčení určenému nebo zaměřenému k páchání teroru (§ 93) nebo teroristického útoku (§ 95).

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let bude pachatel potrestán, je-li vedoucím činitelem nebo představitelem zločinného spolčení určeného nebo zaměřeného k páchání teroru (§ 93) nebo teroristického útoku (§ 95).

(4) Ustanovení § 43 a 44 se na pachatele činu uvedeného v odstavcích 1, 2 a 3 neužije.

§ 163b

Kdo spáchá čin uvedený v § 163a, není trestný, učinil-li o zločinném spolčení oznámení státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu v době, kdy nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému tímto zákonem z jiného činu zločinného spolčení, než je uveden v § 163a, mohlo být ještě odstraněno. Voják může takové oznámení učinit i veliteli nebo náčelníku.

§ 163c

(1) Policista plnící úkoly jako agent podle zvláštního zákona, který se účastní činnosti zločinného spolčení nebo zločinné spolčení podporuje, není pro trestný čin účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 1 nebo 2 trestný, jestliže se takového činu dopustil s cílem odhalit pachatele trestné činnosti spáchané ve prospěch zločinného spolčení.

(2) Beztrestným se nestává agent, který zločinné spolčení založil nebo zosnoval.

Oddíl pátý
Některé formy trestné součinnosti

§ 164

Podněcování

Kdo veřejně podněcuje k trestnému činu nebo k hromadnému neplnění důležité povinnosti uložené podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 165

Schvalování trestného činu

(1) Kdo veřejně schvaluje trestný čin nebo kdo veřejně vychvaluje pro trestný čin jeho pachatele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu projevit s trestným činem souhlas

a) pachatele nebo osobu jemu blízkou odmění nebo odškodní za trest, nebo

b) na takovou odměnu nebo odškodnění sbírá.

§ 166

Nadržování

(1) Kdo pachateli trestného činu pomáhá v úmyslu umožnit mu, aby unikl trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti; pomáhá-li však takto pachateli trestného činu, na který tento zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1 ve prospěch osoby sobě blízké, není trestný, ledaže by tak učinil v úmyslu

a) pomoci osobě, která spáchala trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 3 a 4), účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 2 a 3, nebo genocidia (§ 259), nebo

b) opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch.

§ 167

Nepřekažení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný připravuje nebo páchá trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované informace podle § 106, válečné zrady (§ 114), porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), poškozování finančních zájmů Evropských společenství podle § 129a odst. 5, padělání a pozměňování peněz (§ 140), účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 2 a 3, organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice podle § 171a odst. 4, násilného překročení státní hranice podle § 171b odst. 2, 3, porušování mezinárodních sankcí podle § 171e, neoprávněného nakládání s osobními údaji podle § 178 odst. 3, obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, nedovolené výroby a držení omamných a psychotropních látek a jedů podle § 187 a 188, týrání svěřené osoby (§ 215), vraždy (§ 219), loupeže (§ 234), braní rukojmí (§ 234a), znásilnění (§ 241), pohlavního zneužívání podle § 242, krádeže podle § 247 odst. 5, zpronevěry podle § 248 odst. 4, podvodu podle § 250 odst. 4, pojistného podvodu podle § 250a odst. 5, úvěrového podvodu podle § 250b odst. 5, podílnictví podle § 251 odst. 3 a 4, legalizace výnosů z trestné činnosti podle § 252a odst. 4 a 5, genocidia (§ 259), používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), válečné krutosti (§ 263), plenění

v prostoru válečných operací (§ 264), neuposlechnutí rozkazu podle § 273 odst. 2 písm. a), zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti podle § 275 odst. 2 písm. a), porušování práv a chráněných zájmů vojáků podle § 279a odst. 3 a § 279b odst. 3, zběhnutí (§ 282), nebo ohrožení morálního stavu jednotky podle § 288 odst. 2, a spáchání nebo dokončení takového trestného činu nepřekazí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li trestný čin překazit bez značných nesnází nebo aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezbavuje pachatele trestnosti, týká-li se nepřekažení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105), ohrožení utajované informace podle § 106, účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 2 a 3 nebo genocidia (§ 259).

(3) Překazit trestný čin lze i jeho včasným oznámením státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu; voják může místo toho učinit oznámení veliteli nebo náčelníku.

§ 168

Neoznámení trestného činu

(1) Kdo se hodnověrným způsobem doví, že jiný spáchal trestný čin vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 2, 3 a 4), ohrožení utajované informace (§ 106 a 107), porušování předpisů o nakládání s kontrolovaným zbožím a technologiemi (§ 124a, 124b, 124c), porušování předpisů o zahraničním obchodu s vojenským materiálem (§ 124d, 124e, 124f), padělání a pozměňování peněz (§ 140), porušování mezinárodních sankcí (§ 171e), neoprávněného nakládání s osobními údaji (§ 178 odst. 3), účasti na zločinném spolčení (§ 163a odst. 2 a 3), obecného ohrožení podle § 179, ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla podle § 180a, zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny podle § 180c odst. 2, týrání svěřené osoby (§ 215), vraždy (§ 219), genocidia (§ 259) nebo používání zakázaného bojového prostředku a nedovoleného vedení boje (§ 262), a takový trestný čin neoznámí bez odkladu státnímu zástupci nebo policejnímu orgánu nebo místo toho, jde-li o vojáka, veliteli nebo náčelníku, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta; stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Kdo spáchá čin uvedený v odstavci 1, není trestný, nemohl-li oznámení učinit, aniž by sebe nebo osobu blízkou uvedl v nebezpečí smrti, ublížení na zdraví, jiné závažné újmy nebo trestního stíhání. Uvedení osoby blízké v nebezpečí trestního stíhání však nezbavuje pachatele trestnosti, týká-li se neoznámení trestného činu vlastizrady (§ 91), rozvracení republiky (§ 92), teroru (§ 93), teroristického útoku (§ 95), záškodnictví (§ 96), sabotáže (§ 97), vyzvědačství (§ 105 odst. 2, 3 a 4), ohrožení utajované informace (§ 106 a 107), účasti na zločinném spolčení podle § 163a odst. 2 a 3 nebo genocidia (§ 259).

(3) Oznamovací povinnosti nemá advokát nebo advokátní koncipient, který se dozví o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem advokacie nebo právní praxe. Oznamovací povinnost nemá také duchovní registrované církve a náboženské společnosti s oprávněním k výkonu zvláštních práv, dozví-li se o spáchání trestného činu v souvislosti s výkonem zpovědního tajemství nebo v souvislosti s výkonem práva obdobného zpovědnímu tajemství.

Oddíl šestý
Jiná rušení činnosti státního orgánu

§ 169a

Zasahování do nezávislosti soudu

(1) Kdo působí na soudce, aby porušil své povinnosti v řízení před soudem, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu

a) opatřit sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) způsobit značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 169b

Pohrdání soudem

Kdo opakovaně závažným způsobem ruší jednání soudu, nebo

kdo se opakovaně při takovém jednání k soudu chová urážlivě nebo soud znevažuje anebo kdo opakovaně jednání soudu zmaří,

bude potrestán odnětím svobody až na dva roky nebo peněžitým trestem.

§ 171

Maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání

(1) Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že

a) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákazu pobytu, nebo nedodržuje omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu,

b) zdržuje se na území republiky, ačkoli mu byl uložen trest vyhoštění nebo mu byl pobyt na území republiky zakázán,

c) vykonává činnost, která mu byla zakázána,

d) dopustí se závažného jednání, aby zmařil účel ochranného léčení, zabezpečovací detence nebo ochranné výchovy, které byly uloženy soudem, nebo jinak, zejména útěkem z ústavu, pomocí při útěku dítěte ze zařízení pro výkon ochranné výchovy výkon takových rozhodnutí podstatně ztěžuje, anebo maří dohled uložený při ukončení ochranného léčení,

e) dopustí se závažného jednání, aby zmařil účel vazby nebo trestu, nebo

g) bez závažného důvodu nenastoupí na výzvu soudu trest odnětí svobody nebo se jiným způsobem neoprávněně brání nástupu výkonu tohoto trestu,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo zmaří nebo podstatně ztíží výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že

a) zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou, zatají, zcizí nebo odstraní věc nebo jinou majetkovou hodnotu, které se takové rozhodnutí týká, nebo

b) uprchne stráži, z vazby nebo z výkonu trestu odnětí svobody,

bude potrestán odnětím svobody až na pět let nebo peněžitým trestem.

(3) Kdo poté, co proti němu byla bezvýsledně použita opatření v občanském soudním řízení směřující k výkonu rozhodnutí soudu nebo soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí, maří výkon takového rozhodnutí nebo dohody, nebo kdo se dopustí závažného jednání, aby zmařil výkon rozhodnutí jiného státního orgánu týkajícího se výchovy nezletilých dětí, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(4) Kdo se dopustí závažného nebo opakovaného jednání aby zmařil vykázání provedené podle zvláštního právního předpisu nebo rozhodnutí o předběžném opatření soudu, kterým se ukládá povinnost dočasně opustit společné obydlí a jeho bezprostřední okolí a zdržet se vstupu do něj nebo povinnost zdržet se styku s navrhovatelem a navazování kontaktů s ním, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§ 171a

Organizování a umožnění nedovoleného překročení státní hranice

(1) Kdo pro jiného organizuje nedovolené překročení státní hranice nebo jinému umožní či mu pomáhá nedovoleně překročit státní hranici nebo jinému po nedovoleném překročení státní hranice umožní či mu pomáhá přepravit se přes území republiky[3]) nebo takové přepravení organizuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
b) spáchá-li takový čin za úplatu nebo jinou výhodu či prospěch,
c) spáchá-li takový čin opětovně, nebo
d) spáchá-li takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny a za úplatu nebo jinou výhodu či prospěch,
b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí smrti,
c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek,
d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch,
e) spáchá-li takový čin se zbraní, nebo
f) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,
c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo
d) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 171b

Násilné překročení státní hranice

(1) Kdo překročí státní hranici za použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, jestliže

a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,
b) spáchá takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami,
c) spáchá takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin,
d) způsobí takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek,
e) způsobí takovým činem značnou škodu, nebo
f) spáchá takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,
c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo
d) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 171c

Porušení předpisů o mezinárodních letech

Kdo poruší předpisy o mezinárodních letech tím, že vnikne vzdušným dopravním prostředkem na území republiky, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 171d

Napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky

(1) Kdo v úmyslu získat neoprávněný majetkový nebo jiný prospěch pomáhá jinému k neoprávněnému pobytu na území republiky, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, jestliže

a) čin uvedený v odstavci 1 zorganizuje,
b) spáchá takový čin jako člen organizované skupiny,
c) spáchá takový čin opětovně, nebo
d) spáchá takový čin v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

b) spáchá-li takový čin jako voják za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 171e

Porušování mezinárodních sankcí

(1) Kdo ve větším rozsahu poruší příkaz, zákaz nebo omezení stanovené za účelem udržení nebo obnovení mezinárodního míru a bezpečnosti, ochrany lidských práv nebo boje proti terorismu, k jejichž dodržování je Česká republika zavázána ze svého členství v Organizaci spojených národů nebo v Evropské unii, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu, nebo

c) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 172

Vzpoura vězňů

(1) Kdo se zúčastní vzepření skupiny vězňů dozorčímu orgánu, jeho rozkazu nebo vězeňskému řádu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, zorganizuje-li čin uvedený v odstavci 1.

§ 174

Křivé obvinění

(1) Kdo jiného lživě obviní z trestného činu v úmyslu přivodit jeho trestní stíhání, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 175

Křivá výpověď a nepravdivý znalecký posudek

(1) Kdo jako znalec podá nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo jako svědek nebo znalec před soudem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny

a) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí nebo pro zjištění vyšetřovací komise Poslanecké sněmovny, nebo

b) takovou okolnost zamlčí,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 175a

Křivé tlumočení

(1) Kdo jako tlumočník nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá v řízení před státním orgánem nebo v souvislosti s takovým řízením skutečnosti nebo okolnosti, které mají podstatný význam pro rozhodnutí státního orgánu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo jako tlumočník před soudem, státním zástupcem nebo před policejním orgánem, který koná přípravné řízení podle trestního řádu, anebo před vyšetřovací komisí Poslanecké sněmovny nesprávně, hrubě zkresleně nebo neúplně tlumočí nebo písemně překládá, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 175b

Padělání a vystavování nepravdivých lékařských zpráv, posudků a nálezů

(1) Kdo padělá lékařskou zprávu, posudek nebo nález anebo podstatně změní jejich obsah v úmyslu užít je v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení, nebo

kdo užije v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení takové zprávy, posudku nebo nálezu jako pravého,

bude potrestán trestem odnětí svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jako lékař nebo jiná způsobilá zdravotnická osoba vystaví nepravdivou nebo hrubě zkreslenou lékařskou zprávu, posudek nebo nález nebo v nich zamlčí podstatné skutečnosti o zdravotním stavu svém nebo jiného, aby je bylo užito v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení, nebo

kdo užije takové lékařské zprávy, posudku nebo nálezu v řízení před orgánem sociálního zabezpečení nebo před jiným orgánem veřejné správy, v trestním nebo občanském soudním řízení.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

§ 176

Padělání a pozměňování veřejné listiny

(1) Kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, nebo

kdo užije takové listiny jako pravé,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 176a

Nedovolená výroba a držení státní pečeti a úředního razítka

Kdo neoprávněně vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává státní pečeť nebo razítko orgánu veřejné správy s vyobrazením státního znaku nebo razítko, jehož otisk je povinnou součástí listin, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, anebo předmět způsobilý plnit jejich funkci, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 177

Maření přípravy a průběhu voleb nebo referenda

Kdo jinému násilím nebo pohrůžkou násilí nebo lstí brání ve výkonu volebního práva nebo hlasovacího práva v referendu anebo jiného takovým způsobem k výkonu volebního práva nebo hlasovacího práva v referendu nutí, nebo

kdo padělá údaje v dokladu o počtu členů politické strany nebo na petici pro volební účely nebo v jiném dokumentu souvisejícím s volbami nebo referendem anebo vědomě použije takového dokumentu jako pravého, nebo

kdo vědomě nesprávně sečte hlasy či poruší tajnost hlasování, nebo

kdo jinak hrubým způsobem maří přípravy nebo průběh voleb do zákonodárných sborů nebo orgánů místní samosprávy anebo přípravy nebo průběh referenda,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 178

Neoprávněné nakládání s osobními údaji

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje o jiném shromážděné v průběhu trestního řízení nebo v souvislosti s výkonem veřejné správy a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší právním předpisem stanovenou povinnost mlčenlivosti tím, že sdělí nebo zpřístupní osobní údaje o jiném získané v souvislosti s výkonem svého povolání, zaměstnání nebo funkce a způsobí tím vážnou újmu na právech nebo oprávněných zájmech osoby, jíž se osobní údaje týkají.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 porušením povinností vyplývajících z jeho povolání, zaměstnání nebo funkce.

§ 178a

Pytláctví

(1) Kdo neoprávněně loví zvěř nebo ryby, nebo ukryje, na sebe nebo jiného převede, nebo přechovává zvěř nebo ryby neoprávněně ulovené, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let a propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch,

b) zvlášť zavrženíhodným způsobem,

c) hromadně účinným způsobem, nebo

d) jako člen organizované skupiny.

Stejně bude pachatel potrestán, byl-li v posledních třech letech odsouzen pro čin uvedený v odstavci 1.

HLAVA ČTVRTÁ
TRESTNÉ ČINY OBECNĚ NEBEZPEČNÉ

Obecné ohrožení

§ 179

(1) Kdo úmyslně vydá lidi v nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného podobného nebezpečného jednání (obecné nebezpečí), nebo

kdo obecné nebezpečí zvýší anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin opětovně v krátké době, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt, škodu velkého rozsahu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 úmyslně smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 180

(1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší obecné nebezpečí anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo nápravným opatřením nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

b) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b)

a) škodu velkého rozsahu, nebo

b) těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 2 písm. b) těžkou újmu na zdraví nebo smrt více osob.

Ohrožení bezpečnosti vzdušného dopravního prostředku a civilního plavidla

§ 180a

(1) Kdo na palubě vzdušného dopravního prostředku nebo civilního plavidla v úmyslu získat nebo vykonávat kontrolu nad takovým prostředkem

a) užije proti jinému násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí,

b) vyhrožuje jinému usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, nebo

c) zneužije bezbrannosti jiného,

bude potrestán odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem, popřípadě vedle těchto trestů též propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo

b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 180b

Kdo sdělí nepravdivou informaci, která může ohrozit bezpečnost nebo provoz vzdušného dopravního prostředku za letu nebo civilního plavidla za plavby, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

§ 180c

Zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny

(1) Kdo za účelem zavlečení vzdušného dopravního prostředku do ciziny se takového prostředku zmocní nebo neoprávněně užije takového prostředku, který mu byl svěřen, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem, popřípadě vedle těchto trestů též propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 180d

Řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění

Kdo řídí motorové vozidlo, ačkoliv není držitelem příslušného řidičského oprávnění podle zvláštního zákona[2a]), bude potrestán trestem odnětí svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

§ 181

Porušování povinnosti při hrozivé tísni

Kdo zmaří nebo ztíží odvrácení nebo zmírnění hrozivé tísně, která přímo postihuje větší skupinu osob, tím, že bez závažného důvodu

a) odepře pomoc, která je mu podle zákona uložena nebo k níž se zavázal, nebo

b) zmaří poskytnutí takové pomoci jinou osobou,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

Ohrožení a poškození životního prostředí

§ 181a

(1) Kdo úmyslně znečistí nebo jiným způsobem poškodí půdu, vodu, ovzduší, les nebo jinou složku životního prostředí tím, že poruší předpisy o ochraně životního prostředí nebo předpisy o ochraně a využívání přírodních zdrojů a na větším území, na zvláště chráněném území nebo ve vodním zdroji, u něhož je stanoveno ochranné pásmo, ohrozí společenstva nebo populace volně žijících živočichů nebo planě rostoucích rostlin (poškození životního prostředí), nebo

kdo úmyslně poškození životního prostředí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně,

b) způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, nebo

c) způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poškození zvláště chráněného území nebo vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu takového území, nebo

b) způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu.

§ 181b

(1) Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší poškození životního prostředí (§ 181a) anebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,

b) způsobí-li takovým činem trvalé nebo dlouhodobé poškození životního prostředí, nebo

c) způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve značném rozsahu.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poškození zvláště chráněného území nebo vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo tak, že tím zanikne nebo je značně oslaben důvod pro zvláštní ochranu takového území, nebo

b) způsobí-li takovým činem poškození životního prostředí, k jehož odstranění je třeba vynaložit náklady ve velkém rozsahu.

§ 181c

Poškozování lesa těžbou

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, těžbou lesních porostů provedenou v rozporu s právními předpisy způsobí vznik holé seče na celkové větší ploše lesa nebo proředí lesní porost pod hranici zakmenění stanovené zvláštním předpisem na celkové větší ploše lesa, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 opětovně, nebo

b) vznikne-li těžbou uvedenou v odstavci 1 holá seč nebo proředění na celkové značné ploše lesa.

§ 181d

Společné ustanovení

(1) Větším územím podle § 181a a 181b se rozumí území o rozloze nejméně 5 ha a v případě vodního toku nejméně 2 km jeho délky.

(2) Celkovou větší plochou lesa podle § 181c se rozumí plocha větší než 1,5 ha a celkovou značnou plochou lesa se rozumí plocha větší než 3 ha.

§ 181e

Nakládání s odpady

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, v rozporu s právními předpisy ukládá nebezpečné odpady nebo je odkládá, přepravuje nebo jinak s nimi nakládá, a tím poškodí nebo ohrozí životní prostředí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z nedbalosti, poruší právní předpisy upravující nakládání s odpady tím, že přepraví odpad přes hranice státu bez oznámení nebo souhlasu příslušného správního úřadu, anebo v takovém oznámení nebo žádosti o souhlas nebo v připojených podkladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí.

(3) Odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značný prospěch, nebo

b) spáchá-li takový čin opětovně.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 prospěch velkého rozsahu.

Neoprávněné nakládání s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami

§ 181f

(1) Kdo v rozporu s právními předpisy usmrtí, zničí, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář ohroženého druhu a

a) spáchá takový čin na více než padesáti kusech živočichů, rostlin nebo exemplářů, nebo

b) dopustí se takového činu, přestože byl v posledních dvou letech pro přestupek obdobné povahy postižen nebo v posledních třech letech pro takový trestný čin odsouzen nebo potrestán,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s právními předpisy usmrtí, zničí, zpracovává, doveze, vyveze, proveze, přechovává, nabízí, zprostředkuje, sobě nebo jinému opatří exemplář druhu kriticky ohroženého nebo druhu přímo ohroženého vyhubením.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu získat značný prospěch, nebo
b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo
b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 181g

Kdo z nedbalosti poruší právní předpisy tím, že usmrtí, zničí, opakovaně doveze, vyveze nebo proveze, nebo sobě nebo jinému opatří jedince zvláště chráněného druhu živočicha nebo rostliny nebo exemplář ohroženého druhu ve větším rozsahu než padesáti kusů, nebo jedince druhu kriticky ohroženého nebo exemplář druhu přímo ohroženého vyhubením, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

§ 181h

Kdo, byť i z nedbalosti, poruší právní předpisy nebo rozhodnutí správního úřadu tím, že odnímá z přírody volně žijící živočichy nebo planě rostoucí rostliny v takovém měřítku, že tím ohrožuje místní populaci těchto živočichů nebo rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

Poškozování a ohrožování provozu obecně prospěšného zařízení

§ 182

(1) Kdo úmyslně ohrozí provoz
a) veřejného telekomunikačního zařízení, zařízení držitele poštovní licence nebo zařízení pro hromadnou veřejnou dopravu,
b) ochranného zařízení proti úniku znečišťujících látek,
c) zařízení energetického nebo vodárenského,
d) veřejného ochranného zařízení proti požáru, povodni nebo jiné živelní pohromě,
e) podmořského kabelu nebo podmořského potrubí,
f) obranného nebo ochranného zařízení proti leteckým a jiným podobným útokům nebo jejich následkům, nebo
g) podobného obecně prospěšného zařízení,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán,
a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 poruchu provozu obecně prospěšného zařízení, nebo
b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 183

Kdo úmyslně zničí nebo učiní neupotřebitelnou zřetelně označenou značku bodu astronomicko-geodetické sítě nebo základního nivelačního bodu nebo opěrného gravimetrického bodu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 184

Kdo z nedbalosti ohrozí provoz obecně prospěšného zařízení (§ 182 odst. 1), bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem.

§ 185

Nedovolené ozbrojování

(1) Kdo bez povolení vyrobí nebo opatří sobě nebo jinému střelnou zbraň anebo ji přechovává, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo bez povolení

a) sobě nebo jinému opatří nebo přechovává výbušninu, zbraň hromadně účinnou nebo součástky, jichž je k užití takové zbraně nezbytně třeba, nebo

b) hromadí, vyrábí nebo sobě nebo jinému opatřuje zbraně nebo střelivo,

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin ve větším rozsahu, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 185a

Vývoj, výroba a držení zakázaných bojových prostředků

(1) Kdo vyvíjí, vyrobí, doveze, vyveze, přechovává nebo hromadí zbraně, bojové prostředky nebo výbušniny zakázané zákonem nebo mezinárodní smlouvou, se kterou Parlament vyslovil souhlas, anebo s nimi jinak nakládá, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo provozy určené k vývoji, výrobě nebo skladování zbraní, bojových prostředků nebo výbušnin uvedených v odstavci 1 projektuje, staví nebo užívá.

§ 186

Nedovolená výroba a držení radioaktivního materiálu a vysoce nebezpečné látky

(1) Kdo bez povolení vyrobí, doveze, proveze, vyveze, přechovává anebo jinému obstará radioaktivní materiál nebo vysoce nebezpečnou látku nebo předměty určené k její výrobě, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let, zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví,

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,
   a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
   b) získá-li takovým činem prospěch velkého rozsahu, anebo
   c) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny.

Nedovolená výroba a držení omamných a psychotropních látek a jedů

§ 187

(1) Kdo neoprávněně vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabízí, zprostředkuje, prodá nebo jinak jinému opatří nebo pro jiného přechovává omamnou nebo psychotropní látku, přípravek obsahující omamnou nebo psychotropní látku, prekursor nebo jed, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,
   a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo ve větším rozsahu, nebo
   b) spáchá-li takový čin vůči osobě mladší než osmnáct let.

(3) Odnětím svobody na osm až dvanáct let bude pachatel potrestán,
   a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch,
   b) spáchá-li takový čin vůči osobě mladší patnácti let, nebo
   c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let bude pachatel potrestán,
   a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt,
   b) získá-li takovým činem prospěch velkého rozsahu, nebo
   c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 187a

(1) Kdo bez povolení přechovává omamnou nebo psychotropní látku nebo jed v množství větším než malém, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu.

§ 188

(1) Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky, přípravku obsahujícího omamnou nebo psychotropní látku nebo jedu, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve větším rozsahu,

b) spáchá-li takový čin vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo

c) získá-li takovým činem značný prospěch.

§ 188a

Šíření toxikomanie

(1) Kdo svádí jiného ke zneužívání jiné návykové látky než alkoholu nebo ho v tom podporuje anebo kdo zneužívání takové látky jinak podněcuje nebo šíří, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 vůči osobě mladší než osmnáct let, nebo

b) spáchá-li takový čin tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

Šíření nakažlivé choroby

§ 189

Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské choroby, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

§ 190

Kdo z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé lidské choroby, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

§ 191

(1) Kdo, byť i z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé choroby domácích nebo jiných hospodářsky důležitých zvířat, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 rozšíření takové choroby.

§ 192

(1) Kdo, byť i z nedbalosti způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé choroby nebo škůdce užitkových rostlin, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 rozšíření takové choroby nebo takového škůdce.

Ohrožování zdraví závadnými potravinami a jinými potřebami

§ 193

(1) Kdo má na prodej, nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří úmyslně potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví více osob nebo smrt.

§ 194

Kdo má na prodej, nebo pro tento účel vyrobí anebo sobě nebo jinému opatří z nedbalosti potraviny nebo jiné předměty, jejichž požití nebo užití k obvyklému účelu je nebezpečné lidskému zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 194a

Nedovolená výroba lihu

(1) Kdo bez povolení ve větším množství pálí nebo jinak vyrábí líh nebo
kdo líh bez povolení vyrobený ve větším množství přechovává nebo uvádí do oběhu,

bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný, odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo neoprávněně zhotoví nebo přechovává zařízení na výrobu lihu.

§ 195

Společná ustanovení

(1) Zvláštní zákon stanoví, co se považuje za omamné látky, psychotropní látky, přípravky obsahující omamnou nebo psychotropní látku nebo za prekursory.

(2) Vláda nařízením stanoví, co se považuje za jedy ve smyslu § 187, 187a a 188, které choroby se považují za nakažlivé ve smyslu § 189 až 192 a na které škůdce se vztahuje ustanovení § 192.

HLAVA PÁTÁ
TRESTNÉ ČINY HRUBĚ NARUŠUJÍCÍ OBČANSKÉ SOUŽITÍ

Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci

§ 196

(1) Kdo skupině obyvatelů vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo užije násilí proti skupině obyvatelů nebo jednotlivci nebo jim vyhrožuje usmrcením, ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu pro jejich politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání takového činu.

§ 197a

(1) Kdo jinému vyhrožuje usmrcením, těžkou újmou na zdraví nebo jinou těžkou újmou takovým způsobem, že to může vzbudit důvodnou obavu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočníkovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti.

§ 198

Hanobení národa, etnické skupiny, rasy a přesvědčení

(1) Kdo veřejně hanobí

a) některý národ, jeho jazyk, některou etnickou skupinu nebo rasu, nebo

b) skupinu obyvatelů republiky pro jejich politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že jsou bez vyznání,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nejméně se dvěma osobami.

§ 198a

Podněcování k nenávisti vůči skupině osob nebo k omezování jejich práv a svobod

(1) Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, etnické skupině, rase, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob nebo k omezování práv a svobod jejich příslušníků, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se spolčí nebo srotí k spáchání činu uvedeného v odstavci 1.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

b) účastní-li se aktivně činnosti skupin, organizací nebo sdružení, které hlásají diskriminaci, násilí nebo rasovou, etnickou nebo náboženskou nenávist.

Šíření poplašné zprávy

§ 199

(1) Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, která je nepravdivá, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo zprávu uvedenou v odstavci 1, ač ví, že je nepravdivá a může vyvolat opatření vedoucí k nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa, sdělí podniku nebo organizaci nebo policejnímu nebo jinému státnímu orgánu anebo hromadnému informačnímu prostředku, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 opětovně, nebo

b) způsobí-li takovým činem vážnou poruchu v hospodářském provozu nebo hospodářské činnosti podniku nebo organizace nebo v činnosti státního orgánu anebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 200

Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu způsobí, byť i z nedbalosti, nebezpečí vážného znepokojení, malomyslnosti nebo poraženecké nálady alespoň u části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 201

Ohrožení pod vlivem návykové látky

(1) Kdo, byť i z nedbalosti, vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až na tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) byl-li za čin uvedený v odstavci 1 v posledních dvou letech odsouzen nebo z výkonu trestu odnětí svobody uloženého za takový čin propuštěn,

b) byl-li za obdobný čin spáchaný pod vlivem návykové látky v posledních dvou letech postižen,

c) způsobí-li takovým činem havárii, dopravní nebo jinou nehodu, jinému ublížení na zdraví nebo větší škodu na cizím majetku nebo jiný závažný následek,

d) spáchá-li takový čin při výkonu zaměstnání nebo jiné činnosti, při kterých je vliv návykové látky zvlášť nebezpečný, zejména řídí-li hromadný dopravní prostředek.

§ 201a

Opilství

(1) Kdo se požitím nebo aplikací návykové látky nebo jinak přivede, byť i z nedbalosti, do stavu nepříčetnosti, v němž se dopustí jednání, které má jinak znaky trestného činu, bude potrestán odnětím

svobody na tři léta až osm let; dopustí-li se však jednání, které má jinak znaky trestného činu, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Ustanovení odstavce 1, jakož i § 12 se neužije, přivedl-li se pachatel do stavu nepříčetnosti v úmyslu spáchat trestný čin, nebo spáchal trestný čin z nedbalosti, která spočívá v tom, že se přivedl do stavu nepříčetnosti.

§ 202

Výtržnictví

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí historickou nebo kulturní památku, hrob nebo jiné pietní místo anebo hrubým způsobem ruší přípravu nebo průběh organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny.

§ 202a

Hanobení lidských ostatků

(1) Kdo bez povolení otevře hrob nebo hrobku nebo urnu s lidskými ostatky, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo z pohřebiště svévolně odejme lidské ostatky nebo s lidskými ostatky nakládá v rozporu se zákonem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny.

§ 203

Týrání zvířat

(1) Kdo týrá zvíře, ačkoliv byl za obdobný přestupek v posledním roce postižen nebo za takový čin v posledních dvou letech odsouzen, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo utýrá zvíře, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném.

§ 204

Kuplířství

(1) Kdo jiného zjedná, přiměje nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné vážné újmy anebo zneužívaje tísně nebo závislosti jiného.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značný prospěch,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) spáchá-li takový čin na osobě mladší než osmnáct let.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 na osobě mladší než patnáct let.

§ 205

Šíření pornografie

(1) Kdo pornografické dílo písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné takové dílo

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo

b) na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo,

a) které zobrazuje nebo jinak využívá dítě,

b) v němž se zobrazuje násilí či neúcta k člověku, nebo

c) které zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem,

anebo kdo kořistí z takového pornografického díla,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 205a

Přechovávání dětské pornografie

Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

§ 205b

Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 206

Pomluva

(1) Kdo o jiném sdělí nepravdivý údaj, který je způsobilý značnou měrou ohrozit jeho vážnost u spoluobčanů, zejména poškodit jej v zaměstnání, narušit jeho rodinné vztahy nebo způsobit mu jinou vážnou újmu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným obdobně účinným způsobem.

Neposkytnutí pomoci

§ 207

(1) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

§ 208

Řidič dopravního prostředku, který po dopravní nehodě, na níž měl účast, neposkytne osobě, která při nehodě utrpěla újmu na zdraví, potřebnou pomoc, ač tak může učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

§ 209

Poškozování cizích práv

(1) Kdo jinému způsobí vážnou újmu na právech tím, že

a) uvede někoho v omyl, nebo
b) využije něčího omylu,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, vydává-li se při činu uvedeném v odstavci 1 za veřejného činitele.

§ 209a

Nedovolené nakládání s buňkami, tkáněmi a orgány

(1) Kdo v rozporu se zvláštními právními předpisy[2c]) provede z těla mrtvého člověka odběr buněk, tkáně nebo orgánu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo v úmyslu obohatit sebe nebo jiného nakládá s odebranými lidskými buňkami, tkání nebo odebraným lidským orgánem v rozporu se zvláštními právními předpisy[2c]).

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 opětovně,
b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo
c) získá-li takovým činem značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,
a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 prospěch velkého rozsahu, nebo
b) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 209b

Nedovolené nakládání s lidským embryem a lidským genomem

(1) Kdo
a) provádí zákroky směřující k vytvoření lidského embrya pro jiný účel než pro přenesení do ženského organismu,
b) v rozporu se zvláštním právním předpisem použije pro výzkum lidské embryo nebo větší množství lidských embryonálních kmenových buněk nebo jejich linií,
c) v rozporu se zvláštním právním předpisem doveze nebo vyveze lidské embryo nebo větší množství lidských embryonálních kmenových buněk nebo jejich linií,
d) přenese vytvořené lidské embryo do dělohy jiného živočišného druhu,
e) v rozporu se zvláštním právním předpisem přenese lidský genom do buněk jiného živočišného druhu nebo naopak, nebo
f) během výzkumu na lidských embryonálních kmenových buňkách provádí s těmito buňkami manipulace směřující k vytvoření nového lidského jedince (reprodukční klonování),

bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
b) spáchá-li takový čin opětovně, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

HLAVA ŠESTÁ
TRESTNÉ ČINY PROTI RODINĚ A MLÁDEŽI

§ 210

Dvojí manželství

(1) Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo uzavře manželství s osobou, která již je v manželství jiném.

§ 212

Opuštění dítěte

(1) Kdo opustí dítě, o které má povinnost pečovat a které si samo nemůže opatřit pomoc, a vystaví je tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až šest let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 213

Zanedbání povinné výživy

(1) Kdo neplní, byť i z nedbalosti, svou zákonnou povinnost vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, vydá-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 oprávněnou osobu nebezpečí nouze.

§ 214

Zvláštní ustanovení o účinné lítosti

Trestnost zanedbání povinné výživy (§ 213) zaniká, jestliže trestný čin neměl trvale nepříznivých následků a pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.

§ 215

Týrání svěřené osoby

(1) Kdo týrá osobu, která je v jeho péči nebo výchově, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo na více osobách, nebo

b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu.

§ 215a

Týrání osoby žijící ve společně obývaném bytě nebo domě

(1) Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společně obývaném bytě nebo domě, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo na více osobách, nebo

b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu.

§ 216

Únos

(1) Kdo dítě nebo osobu stiženou duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinutou odejme z opatrování toho, kdo má podle zákona nebo podle úředního rozhodnutí povinnost o ně pečovat, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu opatřit sobě nebo jinému majetkový prospěch, nebo

b) ohrozí-li takovým činem mravní vývoj unesené osoby.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 216a

Obchodování s dětmi

(1) Kdo za odměnu svěří dítě do moci jiného za účelem adopce nebo pro jiný podobný účel, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) získá-li takovým činem značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 216b

Společné ustanovení

Dítětem podle § 216 a 216a se rozumí osoba mladší než osmnáct let.

§ 217

Ohrožování výchovy mládeže

(1) Kdo vydá, byť i z nedbalosti, osobu mladší než osmnáct let nebezpečí zpustnutí tím, že

a) svádí ji k zahálčivému nebo nemravnému životu,

b) umožní ji vést zahálčivý nebo nemravný život, nebo

c) závažným způsobem poruší svou povinnost pečovat o osobu mladší než osmnáct let,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo umožní, byť i z nedbalosti, osobě mladší než osmnáct let hru na hracím přístroji, který je vybaven technickým zařízením, které ovlivňuje výsledek hry a které poskytuje možnost peněžité výhry, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ze zavrženíhodné pohnutky,

b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu,

c) spáchal-li takový čin opětovně, nebo

d) získal-li takovým činem značný prospěch.

§ 217a

Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne osobě mladší osmnácti let za pohlavní styk s ní, nebo za její pohlavní sebeukájení, obnažování nebo jiné srovnatelné chování úplatu nebo jinou výhodu či prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchal-li čin uvedený v odstavci 1 ze zavrženíhodné pohnutky,

b) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo

c) spáchal-li takový čin opětovně.

§ 217b

Osoba mladší osmnácti let, která žádá nebo přijme úplatu nebo jinou výhodu či prospěch za to, že sama má pohlavní styk, nebo se sama pohlavně ukájí, obnažuje nebo se dopouští jiného srovnatelného chování, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci nebo pomocníkovi.

§ 218

Podávání alkoholických nápojů mládeži

Kdo soustavně nebo ve větší míře podává osobám mladším než osmnáct let alkoholické nápoje, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 218a

Podávání anabolických látek mládeži

Kdo opakovaně nebo ve větší míře podává osobě mladší než osmnáct let anabolika nebo jiné prostředky s anabolickým účinkem k jinému než léčebnému účelu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 218b

Vláda stanoví nařízením, co se považuje za anabolika a jiné prostředky s anabolickým účinkem ve smyslu § 218a.

HLAVA SEDMÁ
TRESTNÉ ČINY PROTI ŽIVOTU A ZDRAVÍ

§ 219

Vražda

(1) Kdo jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) na dvou nebo více osobách,
b) zvlášť surovým nebo trýznivým způsobem,
c) opětovně,
d) na těhotné ženě,
e) na osobě mladší než patnáct let,
f) na veřejném činiteli při výkonu nebo pro výkon jeho pravomoci,
g) na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, nebo
h) v úmyslu získat majetkový prospěch nebo v úmyslu zakrýt nebo usnadnit jiný trestný čin, anebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky.

§ 220

Vražda novorozeného dítěte matkou

Matka, která v rozrušení způsobeném porodem úmyslně usmrtí své novorozené dítě při porodu nebo hned po něm, bude potrestána odnětím svobody na tři léta až osm let.

Ublížení na zdraví

§ 221

(1) Kdo jinému úmyslně ublíží na zdraví, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočníkovi pro výkon jejich povinnosti,

b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 222

(1) Kdo jinému úmyslně způsobí těžkou újmu na zdraví, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na svědkovi, znalci nebo tlumočníkovi pro výkon jejich povinnosti, nebo

b) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho politické přesvědčení, národnost, příslušnost k etnické skupině, rasu, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

§ 223

Kdo jinému z nedbalosti ublíží na zdraví tím, že poruší důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 224

(1) Kdo jinému z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.

(3) Kdo z nedbalosti způsobí těžkou újmu na zdraví nebo smrt více osob proto, že hrubě porušil předpisy o ochraně životního prostředí nebo předpisy o bezpečnosti práce nebo dopravy anebo hygienické předpisy, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

§ 225

Rvačka

(1) Kdo úmyslně ohrozí život nebo zdraví jiného tím, že se zúčastní rvačky, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, je-li při činu uvedeném v odstavci 1 jinému způsobena těžká újma na zdraví nebo smrt.

§ 226

Ohrožování pohlavní nemocí

Kdo jiného vydá, byť i z nedbalosti, nebezpečí pohlavní nákazy, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

Nedovolené přerušení těhotenství

§ 227

(1) Kdo těhotné ženě pomáhá nebo ji svede k tomu, aby

a) své těhotenství sama uměle přerušila, nebo

b) jiného požádala nebo jinému dovolila, aby jí bylo těhotenství uměle přerušeno jinak než způsobem přípustným podle zákonných předpisů o umělém přerušení těhotenství,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 228

(1) Kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství jinak než způsobem přípustným podle zákonných předpisů o umělém přerušení těhotenství, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch,

b) páchá-li čin uvedený v odstavci 1 soustavně, nebo

c) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

(3) Stejně jako v odstavci 2 bude potrestán, kdo bez souhlasu těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 3 smrt.

§ 229

Těhotná žena, která své těhotenství sama uměle přeruší nebo jiného o to požádá nebo mu to dovolí, není pro takový čin trestná, a to ani podle ustanovení o návodci a pomocníkovi.

§ 230

Účast na sebevraždě

(1) Kdo jiného pohne k sebevraždě nebo jinému k sebevraždě pomáhá, bude potrestán, došlo-li alespoň k pokusu sebevraždy, odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě mladší než osmnáct let, na těhotné ženě nebo na osobě stižené duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinuté.

HLAVA OSMÁ
TRESTNÉ ČINY PROTI SVOBODĚ A LIDSKÉ DŮSTOJNOSTI

Oddíl první
Trestné činy proti svobodě

§ 231

Omezování osobní svobody

(1) Kdo jinému bez oprávnění brání užívat osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu usnadnit jiný trestný čin.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 232

Zbavení osobní svobody

(1) Kdo jiného zbaví osobní svobody, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 232a

Obchodování s lidmi

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá osobu mladší osmnácti let, aby jí bylo užito

a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,

b) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

c) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jiného za použití násilí, pohrůžky násilí nebo lstí anebo zneužitím jeho omylu, tísně nebo závislosti, přiměje, zjedná, najme, zláká, dopraví, ukryje, zadržuje nebo vydá, aby ho bylo užito

a) k pohlavnímu styku nebo k jiným formám sexuálního obtěžování nebo zneužívání,

b) k otroctví nebo nevolnictví, nebo

c) k nuceným pracím nebo k jiným formám vykořisťování.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) vydá-li takovým činem jiného v nebezpečí těžké újmy na zdraví nebo smrti,

c) spáchá-li takový čin v úmyslu získat značný prospěch, nebo

d) spáchá-li takový čin v úmyslu, aby jiného bylo užito k prostituci.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek,

b) spáchá-li takový čin v úmyslu získat prospěch velkého rozsahu, nebo

c) spáchá-li takový čin ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech.

§ 233

Zavlečení do ciziny

(1) Kdo jiného zavleče do ciziny, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin na osobě mladší než patnáct let nebo na osobě stižené duševní poruchou nebo duševně nedostatečně vyvinuté, nebo

c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 234

Loupež

(1) Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až deset let.

(2) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu nebo smrt.

§ 234a

Braní rukojmí

(1) Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobí újmu na zdraví nebo jinou vážnou újmu, s cílem donutit jiného, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
b) je-li při takovém činu rukojmím osoba mladší než osmnáct let,
c) je-li při takovém činu rukojmími více osob, nebo
d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 235

Vydírání

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy nutí, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,
b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami,
c) spáchá-li takový čin se zbraní,
d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo značnou škodu,
e) spáchá-li takový čin na svědkovi, znalci nebo tlumočníkovi v souvislosti s výkonem jejich povinnosti, nebo
f) spáchá-li takový čin na jiném pro jeho rasu, příslušnost k etnické skupině, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 236

Omezování svobody vyznání

Kdo násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy

a) nutí jiného k účasti na náboženském úkonu,
b) zdržuje jiného bez oprávnění od takové účasti, nebo
c) jinému v užívání svobody vyznání jinak brání,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 237

Útisk

Kdo jiného nutí, zneužívaje jeho tísně nebo závislosti, aby něco konal, opominul nebo trpěl, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

§ 238

Porušování domovní svobody

(1) Kdo neoprávněně vnikne do domu nebo do bytu jiného nebo tam neoprávněně setrvá, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, užije-li při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí, nebo překoná-li překážku, jejímž účelem je zabránit vniknutí.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, jestliže užije při činu uvedeném v odstavci 1 násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí a takový čin spáchá se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

§ 238a

Porušování svobody sdružování a shromažďování

(1) Kdo jiného násilím, pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy omezuje ve výkonu jeho sdružovacího nebo shromažďovacího práva, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo se v souvislosti se shromážděním, které podléhá oznamovací povinnosti, násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí protiví pořádkovým opatřením svolavatele nebo určených pořadatelů takového shromáždění, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

Porušování tajemství dopravovaných zpráv

§ 239

(1) Kdo úmyslně poruší tajemství

a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti, při poskytování poštovní služby nebo jiným dopravním zařízením, nebo

b) zprávy podávané telefonem, telegrafem nebo jiným takovým veřejným zařízením,

bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Pracovník provozovatele poštovních služeb nebo telekomunikační služby, který

a) spáchá čin uvedený v odstavci 1,

b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin, nebo

c) pozmění nebo potlačí písemnost obsaženou v poštovní zásilce nebo dopravovanou dopravním zařízením anebo zprávu podanou telefonicky, telegraficky nebo dopravovanou podobným způsobem,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

§ 240

(1) Kdo v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch
   a) prozradí tajemství, o němž se dozvěděl z písemnosti, telegramu nebo telefonního hovoru, které nebyly určeny jemu, nebo
   b) takového tajemství využije,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Pracovník poštovní nebo telekomunikační služby, který
   a) spáchá čin uvedený v odstavci 1, nebo
   b) jinému úmyslně umožní spáchat takový čin,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti.

Oddíl druhý
Trestné činy proti lidské důstojnosti

§ 241

Znásilnění

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí donutí jiného k souloži nebo k jinému obdobnému pohlavnímu styku nebo kdo k takovému činu zneužije bezbrannosti jiného, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě mladší než osmnáct let.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,
   a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví, nebo
   b) spáchá-li takový čin na osobě mladší než patnáct let.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Pohlavní zneužívání

§ 242

(1) Kdo vykoná soulož s osobou mladší než patnáct let nebo kdo takové osoby jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na osobě svěřené jeho dozoru, zneužívaje její závislosti.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 243

Kdo zneužívaje závislosti osoby mladší než osmnáct let nebo osoby svěřené jeho dozoru, přiměje ji k mimomanželské souloži, nebo

kdo takové osoby, zneužívaje její závislosti, jiným způsobem pohlavně zneužije,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

§ 245

Soulož mezi příbuznými

Kdo vykoná soulož s příbuzným v pokolení přímém nebo se sourozencem, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

HLAVA DEVÁTÁ
TRESTNÉ ČINY PROTI MAJETKU

§ 247

Krádež

(1) Kdo si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, a

a) způsobí tak škodu nikoli nepatrnou,
b) čin spáchá vloupáním,
c) bezprostředně po činu se pokusí uchovat si věc násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí,
d) čin spáchá na věci, kterou má jiný na sobě nebo při sobě, nebo
e) byl za takový čin v posledních třech letech odsouzen nebo potrestán,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu nikoli malou.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo
b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 248

Zpronevěra

(1) Kdo si přisvojí cizí věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která mu byla svěřena, a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nikoli malou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 249

Neoprávněné užívání cizí věci

(1) Kdo se zmocní cizí věci nikoli malé hodnoty nebo motorového vozidla v úmyslu jich přechodně užívat, nebo

kdo na cizím majetku způsobí škodu nikoli malou tím, že neoprávněně takových věcí, které mu byly svěřeny, přechodně užívá

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 249a

Neoprávněný zásah do práva k domu, bytu nebo k nebytovému prostoru

(1) Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.

§ 249b

Neoprávněné držení platební karty

Kdo si neoprávněně opatří nepřenosnou platební kartu jiného, identifikovatelnou podle jména nebo čísla, nebo předmět způsobilý plnit její funkci, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

§ 250

Podvod

(1) Kdo ke škodě cizího majetku sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nikoli malou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 250a

Pojistný podvod

(1) Kdo při sjednávání pojistné smlouvy nebo při uplatnění nároku na plnění z takové smlouvy uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně vyvolá pojistnou událost, nebo kdo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje v úmyslu zvýšit vzniklou škodu.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu nikoliv malou.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem na cizím majetku značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu velkého rozsahu.

§ 250b

Úvěrový podvod

(1) Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy či v žádosti o poskytnutí subvence nebo dotace uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo bez souhlasu věřitele nebo jiné oprávněné osoby použije úvěr, subvenci nebo dotaci na jiný než určený účel.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu nikoliv malou.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 250c

Provozování nepoctivých her a sázek

(1) Kdo provozuje peněžní nebo jinou podobnou hru nebo sázku, jejíž pravidla nezaručují rovné možnosti výhry všem účastníkům, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

§ 251

Podílnictví

(1) Kdo ukryje, na sebe nebo jiného převede anebo užívá

a) věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla získána trestným činem spáchaným v České republice nebo v cizině jinou osobou nebo jako odměna za něj, nebo

b) věc nebo jinou majetkovou hodnotu, která byla opatřena za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v písmenu a),

bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti; spáchá-li však čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející z trestného činu, na který zákon stanoví trest mírnější, bude potrestán oním trestem mírnějším.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě větší hodnoty, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného trestného činu,

b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě značné hodnoty, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě v hodnotě velkého rozsahu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 252

Podílnictví z nedbalosti

(1) Kdo ukryje anebo na sebe nebo jiného převede z nedbalosti věc nebo jinou majetkovou hodnotu větší hodnoty, která byla získána trestným činem spáchaným v České republice nebo v cizině jinou osobou nebo jako odměna za něj, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinému z nedbalosti umožní zastřít původ nebo zjištění původu věci nebo jiné majetkové hodnoty získané trestným činem spáchaným v České republice nebo v cizině nebo jako odměna za něj.

(3) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného trestného činu, nebo

b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 252a

Legalizace výnosů z trestné činnosti

(1) Kdo zastírá původ nebo jinak usiluje, aby bylo podstatně ztíženo nebo znemožněno zjištění původu

a) věci nebo jiné majetkové hodnoty získané trestným činem spáchaným v České republice nebo v cizině nebo jako odměna za něj, nebo

b) věci nebo jiné majetkové hodnoty, která byla opatřena za věc nebo jinou majetkovou hodnotu uvedenou v písmenu a),

s cílem vzbudit zdání, že taková věc nebo jiná majetková hodnota byla nabyta v souladu se zákonem, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán, kdo jinému spáchání činu uvedeného v odstavci 1 umožní.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let nebo peněžitým trestem nebo zákazem činnosti bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,

b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě větší hodnoty, nebo

c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě pocházející ze zvlášť závažného trestného činu,

b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě značné hodnoty,
c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo
d) zneužije-li ke spáchání takového činu svého postavení v zaměstnání nebo své funkce.

(5) Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,
b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci nebo jiné majetkové hodnotě v hodnotě velkého rozsahu, nebo
c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

§ 253

Lichva

(1) Kdo zneužívaje něčí tísně, nezkušenosti nebo rozumové slabosti nebo něčího rozrušení, dá sobě nebo jinému poskytnout nebo slíbit plnění, jehož hodnota je k hodnotě vzájemného plnění v hrubém nepoměru, nebo

kdo takovou pohledávku uplatní nebo v úmyslu uplatnit ji na sebe převede,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

§ 254

Zatajení věci

(1) Kdo si přisvojí cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci nálezem, omylem nebo jinak bez přivolení osoby oprávněné, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, získá-li činem uvedeným v odstavci 1 značný prospěch.

Porušování povinnosti při správě cizího majetku

§ 255

(1) Kdo jinému způsobí nikoli malou škodu tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženu povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo
b) způsobí-li takovým činem značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 255a

(1) Kdo z vědomé nedbalosti [§ 5 písm. a)] jinému způsobí značnou škodu tím, že poruší podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou důležitou povinnost při opatrování nebo správě cizího majetku, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody až na tři roky bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako osoba, která má zvlášť uloženou povinnost hájit zájmy poškozeného, nebo

b) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu.

§ 256

Poškozování věřitele

(1) Kdo i jen částečně zmaří uspokojení svého věřitele tím, že

a) zničí, poškodí, zatají, zcizí, učiní neupotřebitelnou nebo odstraní část svého majetku,

b) předstírá nebo uzná neexistující právo nebo závazek,

c) svůj majetek zdánlivě zmenšuje, nebo

d) v řízení před soudem odmítne splnit zákonnou povinnost učinit prohlášení o svém majetku nebo o majetku právnické osoby, za kterou je oprávněn jednat, nebo v takovém prohlášení uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo i jen částečně zmaří uspokojení věřitele jiné osoby tím, že

a) zničí, poškodí, zatají, zcizí nebo odstraní část majetku dlužníka, nebo

b) k majetku dlužníka uplatní neexistující právo nebo pohledávku.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 256a

Zvýhodňování věřitele

(1) Kdo jako dlužník, který není schopen plnit své splatné závazky, zmaří, byť i jen částečně, uspokojení svého věřitele tím, že zvýhodní jiného věřitele, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 256b

Pletichy v insolvenčním řízení

(1) Kdo jako věřitel v souvislosti s hlasováním věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit majetkový nebo jiný prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo věřiteli v souvislosti s hlasováním věřitelů v insolvenčním řízení poskytne, nabídne nebo slíbí majetkový nebo jiný prospěch.

(3) Odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem bude potrestán, kdo jako insolvenční správce, člen věřitelského výboru nebo zástupce věřitelů v insolvenčním řízení přijme nebo si dá slíbit pro sebe nebo jiného ke škodě věřitelů majetkový nebo jiný prospěch, který mu nepřísluší.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1, 2 nebo 3 značnou škodu.

(5) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1, 2 nebo 3 škodu velkého rozsahu.

§ 256c

Předlužení

(1) Kdo, byť i z vědomé nedbalosti [§ 5 písm. a)], si přivodí předlužení tím, že

a) činí vydání hrubě nepřiměřená svým majetkovým poměrům,

b) spravuje svůj majetek způsobem, který neodpovídá zákonem mu uloženým nebo smluvně převzatým povinnostem nebo je s nimi v hrubém nepoměru,

c) užívá poskytnutý úvěr v rozporu nebo hrubém nepoměru s jeho účelem,

d) poskytuje ze svého majetku půjčky nebo úvěry jiným osobám, ač to je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům, nebo

e) učiní nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchod nebo operaci, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo, byť i z vědomé nedbalosti [§ 5 písm. a)], ač ví, že je předlužen, přijme nový závazek nebo zřídí zástavu.

(3) Odnětím svobody až na tři roky bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 značnou škodu.

(4) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 škodu velkého rozsahu.

§ 257

Poškozování cizí věci

(1) Kdo zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou cizí věc a způsobí tak na cizím majetku škodu nikoli nepatrnou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na věci svědka, znalce nebo tlumočníka pro výkon jejich povinnosti,

b) spáchá-li takový čin na věci jiného pro jeho rasu, národnost, politické přesvědčení, vyznání nebo proto, že je bez vyznání,

c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo

d) spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 257a

Poškození a zneužití záznamu na nosiči informací

(1) Kdo získá přístup k nosiči informací a v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou újmu nebo získat sobě nebo jinému neoprávněný prospěch

a) takových informací neoprávněně užije,

b) informace zničí, poškodí, změní nebo učiní neupotřebitelnými, nebo

c) učiní zásah do technického nebo programového vybavení počítače nebo jiného telekomunikačního zařízení,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny, nebo

b) způsobí-li takovým činem značnou škodu nebo získá-li sobě nebo jinému značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu nebo získá-li sobě nebo jinému prospěch velkého rozsahu.

§ 257b

(1) Kdo poškodí cizí věc tím, že ji postříká, pomaluje či popíše barvou nebo jinou látkou, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou škodu nebo spáchá-li takový čin opětovně nebo spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny nebo spáchá-li takový čin na věci, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 škodu velkého rozsahu.

§ 258

Zneužívání vlastnictví

Kdo poškodí důležitý kulturní nebo jiný důležitý obecný zájem tím, že zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnou nebo zašantročí vlastní věc, která požívá ochrany podle zvláštních předpisů, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

HLAVA DESÁTÁ
TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI

§ 259

Genocidium

(1) Kdo v úmyslu zničit úplně nebo částečně některou národní, etnickou, rasovou nebo náboženskou skupinu

a) uvede příslušníky takové skupiny do takových životních podmínek, které mají přivodit jejich úplné nebo částečné fyzické zničení,

b) provede opatření směřující k tomu, aby se v takové skupině bránilo rození dětí,

c) násilně převádí děti z jedné takové skupiny do druhé, nebo

d) způsobí příslušníkovi takové skupiny těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

bude potrestán odnětím svobody na dvanáct až patnáct let nebo výjimečným trestem.

(2) Stejně bude potrestán, kdo se na činu uvedeném v odstavci 1 účastní.

§ 259a

Mučení a jiné nelidské a kruté zacházení

(1) Kdo v souvislosti s výkonem pravomoci státního orgánu, orgánu územní samosprávy nebo soudu jinému mučením nebo jiným nelidským a krutým zacházením působí tělesné nebo duševní utrpení, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako veřejný činitel,

b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo

c) páchá-li takový čin po delší dobu.

(3) Odnětím svobody na pět až deset let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Podpora a propagace hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka

§ 260

(1) Kdo podporuje nebo propaguje hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, rasovou, náboženskou či třídní zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 tiskem, filmem, rozhlasem, televizí nebo jiným podobně účinným způsobem,

b) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny, nebo

c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 261

Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 260, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 261a

Kdo veřejně popírá, zpochybňuje, schvaluje nebo se snaží ospravedlnit nacistické nebo komunistické genocidium nebo jiné zločiny nacistů nebo komunistů proti lidskosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

§ 262

Používání zakázaného bojového prostředku a nedovolené vedení boje

(1) Kdo za války nebo za bojové situace

a) nařídí použití zakázaného bojového prostředku nebo materiálu obdobné povahy anebo takového prostředku nebo materiálu použije, nebo

b) nařídí vedení boje zakázaným způsobem nebo sám takto boj vede,

bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až osm let.

(2) Stejně bude potrestán velitel, který v rozporu s ustanoveními mezinárodního práva o prostředcích a způsobech vedení války úmyslně

a) poškodí vojenskou operací civilní obyvatelstvo nebo civilní osoby na životě, zdraví nebo majetku anebo vede proti nim útok z důvodu represálií,

b) vede útok proti nebráněnému místu nebo demilitarizovanému pásmu,

c) zničí nebo poškodí přehradu, jadernou elektrárnu nebo podobné zařízení obsahující nebezpečné síly, nebo

d) zničí nebo poškodí objekt určený pro humanitární účely nebo mezinárodně uznávanou kulturní nebo přírodní památku.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 zvlášť závažný následek.

§ 263

Válečná krutost

(1) Kdo za války poruší předpisy mezinárodního práva tím, že nelidsky zachází s bezbranným civilním obyvatelstvem, utečenci, raněnými, s příslušníky ozbrojených sil, kteří zbraně již složili, nebo s válečnými zajatci, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války poruší předpisy mezinárodního práva tím, že

a) neprovede účinná opatření k ochraně osob, které takovou pomoc potřebují, zejména dětí, žen a raněných, anebo takovým opatřením brání, nebo

b) zamezí nebo brání organizacím civilní obrany nepřítele, neutrálního nebo jiného státu v plnění jejich humanitárních úkolů.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví nebo smrt.

§ 263a

Persekuce obyvatelstva

(1) Kdo za války uplatňuje apartheid nebo páchá jiné nelidské činy vyplývající z rasové diskriminace nebo terorizuje bezbranné civilní obyvatelstvo násilím nebo hrozbou jeho užití, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až deset let.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války

a) zničí nebo vážně naruší zdroj základních životních potřeb civilního obyvatelstva v obsazeném území nebo dotykové zóně anebo svévolně neposkytne obyvatelstvu pomoc nezbytnou pro přežití,

b) bezdůvodně oddaluje návrat civilního obyvatelstva nebo válečných zajatců,

c) bezdůvodně přesídluje civilní obyvatelstvo obsazeného území,

d) osídluje obsazené území obyvatelstvem vlastní země, nebo

e) svévolně znemožní civilnímu obyvatelstvu nebo válečným zajatcům, aby se o jejich provinění rozhodovalo v nestranném soudním řízení.

(3) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 těžkou újmu na zdraví nebo smrt nebo jiný zvlášť závažný následek.

§ 264

Plenění v prostoru válečných operací

Kdo v prostoru válečných operací, na bojišti, v místech postižených válečnými operacemi nebo na obsazeném území

a) zmocní se, využívaje něčí tísně, cizí věci,

b) svévolně cizí majetek ničí nebo jej pod záminkou válečné potřeby odnímá, nebo

c) okrádá padlé,

bude potrestán odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 265

Zneužívání mezinárodně uznávaných a státních znaků

(1) Kdo za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za války zneužije označení Červeného kříže nebo jiných rozlišovacích znaků nebo barev uznávaných mezinárodním právem pro označení zdravotnických institucí nebo dopravních prostředků zdravotnické pomoci nebo evakuace, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Stejně bude potrestán, kdo za války zneužije znaku Organizace spojených národů anebo vlajky nebo státního nebo vojenského znaku, insignie nebo stejnokroje neutrálního nebo jiného státu, který není stranou v konfliktu.

(3) Odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 jako prostředkem válečné prorady zvlášť závažný následek.

HLAVA JEDENÁCTÁ
TRESTNÉ ČINY PROTI BRANNOSTI

Oddíl první
Trestné činy proti brannosti

§ 266

Maření způsobilosti k službě

(1) Kdo sebe nebo jiného učiní trvale nebo dočasně nezpůsobilým nebo méně způsobilým k plnění branné povinnosti nebo jiných úkolů pro obranu vlasti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 267

Neplnění odvodní povinnosti

(1) Kdo se nedostaví k odvodu, k přezkoušení nebo k nemocničnímu nebo výběrovému vyšetření v úmyslu svou odvodní povinnost nesplnit nebo její splnění oddálit, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 268

Obcházení branné povinnosti

(1) Kdo se dopustí pletich v úmyslu dosáhnout úlev v plnění branné povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se dopustí pletich v úmyslu

a) sám se zcela nebo zčásti vyhnout plnění branné povinnosti, nebo

b) jiného zcela nebo zčásti vymknout z plnění branné povinnosti,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až dvě léta.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

Nenastoupení služby v ozbrojených silách

§ 269

(1) Kdo na základě řádně mu doručeného povolávacího rozkazu nenastoupí službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v takovém povolávacím rozkaze, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 270

(1) Kdo na základě řádně mu doručeného povolávacího rozkazu z nedbalosti nenastoupí službu v ozbrojených silách do 24 hodin po uplynutí lhůty stanovené v takovém povolávacím rozkaze, ač mu v tom nebránila žádná zákonem předpokládaná překážka, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 270a

Opakovaný trestní postih za trestný čin podle § 269 a za trestný čin podle § 270 je vyloučen.

§ 271

Kdo po vyhlášení mobilizace, byť i z nedbalosti,

a) neprodleně se nedostaví z ciziny k nastoupení vojenské činné služby, nebo

b) neuposlechne výzvy vydané podle ustanovení branného zákona ke vstupu do vojenské služby spojeneckého státu,

bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 272

Porušování osobních a věcných povinností

(1) Kdo nesplní, byť i z nedbalosti, osobní nebo věcnou povinnost pro obranu vlasti,

kdo se úmyslně vyhýbá plnění takové povinnosti, nebo

kdo plnění takové povinnosti jinou osobou, byť i z nedbalosti, maří nebo ztěžuje,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, ohrozí-li činem uvedeným v odstavci 1 značnou měrou zájmy obrany vlasti.

HLAVA DVANÁCTÁ
TRESTNÉ ČINY VOJENSKÉ

Oddíl první
Trestné činy proti vojenské podřízenosti a vojenské cti

Neuposlechnutí rozkazu

§ 273

(1) Kdo odepře provést nebo úmyslně neprovede rozkaz, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až sedm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se skupinou vojáků,

b) spáchá-li takový čin se zbraní,

c) spáchá-li takový čin za okolností, že by tím mohl zmařit nebo podstatně ztížit splnění důležitého služebního úkolu,

d) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt, nebo

e) způsobí-li takovým činem ohrožení bojové pohotovosti útvaru nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 274

(1) Kdo z nedbalosti neprovede rozkaz, a tím zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého služebního úkolu, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví nebo smrt, nebo

b) způsobí-li takovým činem vážné ohrožení bojové pohotovosti útvaru nebo jiný zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 275

Zprotivení a donucení k porušení vojenské povinnosti

(1) Kdo klade odpor vojáku, který plní vojenské povinnosti, nebo jej donutí k porušení vojenské povinnosti, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až sedm let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se skupinou osob,
b) spáchá-li takový čin se zbraní,
c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
d) spáchá-li takový čin za bojové situace.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,
a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 písm. a) nebo c) za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

Urážka mezi vojáky

§ 276

Kdo urazí
a) nadřízeného nebo vyššího,
b) podřízeného nebo nižšího, nebo
c) vojáka stejné hodnosti, a to v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

§ 277

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí urazí
a) nadřízeného nebo vyššího, nebo
b) podřízeného nebo nižšího,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu,
b) spáchá-li takový čin proti vojenské stráži,
c) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami, nebo

d) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

§ 278

(1) Kdo násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí urazí vojáka stejné hodnosti v době, kdy sám nebo uražený vykonává službu, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,
   a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 proti vojenské stráži,
   b) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami, nebo
   c) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

§ 279

Násilí vůči nadřízenému

(1) Kdo užije násilí vůči nadřízenému
   a) v úmyslu působit na výkon jeho vojenských povinností, nebo
   b) pro výkon jeho vojenských povinností,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,
   a) pokusí-li se činem uvedeným v odstavci 1 způsobit těžkou újmu na zdraví,
   b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví, nebo
   c) spáchá-li takový čin se zbraní nebo nejméně se dvěma osobami.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,
   a) způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt, nebo
   b) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

Porušování práv a chráněných zájmů vojáků

§ 279a

(1) Kdo vojáka stejné hodnosti nutí k osobním úsluhám nebo ho omezuje na právech nebo svévolně ztěžuje výkon jeho služby, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán,
   a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy,
   b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo
   c) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo se zbraní,
b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

§ 279b

(1) Kdo podřízeného nebo nižšího nutí k osobním úsluhám nebo ho omezuje na právech nebo svévolně ztěžuje výkon jeho služby, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy,
b) spáchá-li takový čin nejméně se dvěma osobami, nebo
c) způsobí-li takovým činem ublížení na zdraví.

(3) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán,
a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 zvlášť surovým způsobem nebo se zbraní,
b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo jiný zvlášť závažný následek, nebo
c) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Oddíl druhý
Trestné činy proti povinnosti konat vojenskou službu

Vyhýbání se služebnímu úkonu a výkonu vojenské služby

§ 280

(1) Kdo se v úmyslu vyhnout se plnění služebního úkonu poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Kdo se v úmyslu vyhnout se výkonu vojenské služby nebo plnění vojenských povinností poškodí na zdraví, předstírá nemoc, padělá listinu, zneužije návykovou látku nebo použije jiného úskoku, nebo

kdo odpírá konat vojenskou službu nebo plnění vojenských povinností,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 281

Kdo se za bojové situace učiní z nedbalosti nezpůsobilým vykonávat službu tím, že zneužije návykovou látku, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

§ 282

Zběhnutí

(1) Kdo se svémocně vzdaluje v úmyslu vyhnout se vojenské službě, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

§ 284

Svémocné odloučení

(1) Kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než 24 hodiny, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Kdo se svémocně vzdaluje soustavně nebo po dobu delší než šest dnů, nebo

kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než dva dny v době plnění zvlášť důležitých úkolů nebo zvlášť důležitých cvičení,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(3) Kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než čtrnáct dnů, nebo

kdo se svémocně vzdaluje po dobu delší než šest dnů v době plnění zvlášť důležitých úkolů nebo zvlášť důležitých cvičení,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

Oddíl třetí

Trestné činy proti povinnostem strážní a dozorčí služby

§ 285

Porušování povinností strážní služby

(1) Kdo ve strážní nebo jiné obdobné službě poruší, byť i z nedbalosti, předpisy nebo pravidla této služby nebo zvláštní nařízení podle nich vydaná, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 při výkonu strážní služby, která má zvlášť důležitý státní nebo vojenský význam,

b) spáchá-li takový čin zvlášť hrubým porušením své povinnosti,

c) způsobí-li takovým činem škodlivý následek, k jehož odvrácení výkon strážní nebo jiné obdobné služby měl směřovat, nebo

d) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, jestliže úmyslně spáchá čin uvedený v odstavci 1 za bojové situace a je zde některá z okolností uvedených v odstavci 2 písm. a) a c).

§ 286

Porušování povinností dozorčí služby

(1) Kdo v dozorčí nebo jiné službě závažným způsobem, byť i z nedbalosti, poruší předpisy nebo pravidla této služby, bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců.

(2) Odnětím svobody až na dvě léta bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek, jemuž byl povinen zabránit.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za bojové situace.

§ 287

Porušování povinností služby při obraně vzdušného prostoru

(1) Kdo poruší, byť i z nedbalosti, pravidla služby na radiotechnických hláskách, v hotovostních jednotkách nebo jiných zařízeních určených k zajištění bezpečnosti vzdušného prostoru, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok.

(2) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek.

(3) Odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, jestliže čin uvedený v odstavci 1 spáchá za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu a způsobí jím zvlášť závažný následek.

Oddíl čtvrtý
Trestné činy ohrožující bojeschopnost

§ 288

Ohrožování morálního stavu jednotky

(1) Kdo popuzuje vojáky proti vojenské službě nebo proti nadřízenému,
kdo šíří malomyslnost, nebo

kdo jinak soustavně rozvrací kázeň,

bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 288a

Porušování služebních povinností

(1) Kdo ke škodě součásti ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru neplněním uložených služebních povinností, byť i z nedbalosti, podstatně sníží použitelnost výzbroje, výstroje nebo jiných věcných prostředků,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo peněžitým trestem.

(2) Kdo bez oprávnění užije věcného prostředku větší hodnoty uvedeného v odstavci 1 k účelu, pro který není určen, nebo k takovému užití dá souhlas, nebo

kdo zneužije nebo umožní zneužití podřízených k mimoslužebním úkonům,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,

a) opatří-li činem uvedeným v odstavci 2 sobě nebo jinému značný prospěch, nebo

b) způsobí-li úmyslně spáchaným činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 snížení bojeschopnosti, značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(4) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, spáchá-li úmyslně čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu nebo za bojové situace.

§ 289

Zbabělost před nepřítelem

Kdo se za bojové situace ze zbabělosti nebo malomyslnosti vzdá do zajetí, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 290

Nesplnění bojového úkolu

(1) Kdo se bez dovolení vzdálí za bojové situace, bude potrestán odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem.

(2) Kdo se za bojové situace vyhýbá povinnosti splnit bojový úkol nebo odepře použít zbraně, bude potrestán odnětím svobody na deset až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 291

Opuštění bojových prostředků

(1) Kdo za bojové situace odhodí, opustí nebo učiní neupotřebitelnou zbraň nebo jiný válečný materiál, bude potrestán odnětím svobody na dvě léta až sedm let.

(2) Odnětím svobody na pět až patnáct let nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 zvlášť závažný následek.

§ 292

Vydání bojových prostředků nepříteli

Velitel, který, aniž to bylo vyvoláno bojovou situací, nepříteli vydá, byť i z nedbalosti, vojenské síly nebo ponechá mu opevnění, bojovou techniku nebo jiné bojové prostředky, bude potrestán, nejednal-li v úmyslu podporovat nepřítele, odnětím svobody na tři léta až patnáct let nebo výjimečným trestem.

§ 293

Ublížení parlamentáři

Kdo urazí parlamentáře nebo člena jeho průvodu, nebo

kdo takovou osobu neprávem zadrží,

bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

Oddíl pátý
Společná ustanovení

§ 294

Zvláštní ustanovení o trestní odpovědnosti

Čin, který vykazuje znaky trestného činu nenastoupení služby v ozbrojených silách podle § 270 nebo znaky některého trestného činu uvedeného v této hlavě, na nějž zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři léta, není trestným činem, jestliže stupeň jeho nebezpečnosti pro společnost je malý.

§ 295

Svémocné vzdálení

Svémocně se vzdaluje, kdo

a) se vzdálil bez dovolení od svého útvaru nebo z místa služebního přidělení,
b) se nepřihlásil u svého útvaru nebo v místě služebního přidělení, ač tam byl odeslán nebo ač uplynula doba jeho odůvodněné nepřítomnosti, zejména při ustanovení, přeložení, služební cestě nebo dovolené,
c) byl odloučen za bojových akcí od svého útvaru a nepřipojil se po zániku příčiny odloučení k svému nebo jinému vojenskému útvaru, nebo
d) se nepřihlásil u některého vojenského útvaru po návratu nebo po osvobození z nepřátelského zajetí.

ČÁST TŘETÍ
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 296

(1) Trest pravomocně uložený před účinností tohoto zákona za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona, se nevykoná; ustanovení tohoto zákona o souhrnném trestu se v takovém případě neužije.

(2) Ustanovení odstavce 1 se nevztahuje na činy trestné podle dekretu presidenta republiky č. 16/1945 Sb., o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech, a podle nařízení Slovenské národní rady č. 33/1945 Sb. SNR, o potrestání fašistických zločinců, okupantů, zrádců a kolaborantů a o zřízení lidového soudnictví, ve znění předpisů je měnících a doplňujících.

§ 297

(1) Jestliže ke dni účinnosti tohoto zákona nevykonaný trest odnětí svobody nebo jeho zbytek, popřípadě součet takových trestů postupně uložených nebo jejich zbytek činí více než patnáct let, soud tento trest, popřípadě postupně uložené tresty zkrátí poměrně tak, aby nevykonaný trest odnětí svobody nebo jeho zbytek činil ke dni účinnosti tohoto zákona patnáct let.

(2) Jestliže ke dni účinnosti tohoto zákona činí nevykonaný trest zákazu činnosti nebo jeho zbytek více než pět let, zkrátí soud tento trest nebo jeho zbytek tak, aby ke dni účinnosti tohoto zákona činil pět let.

(3) Byl-li před účinností tohoto zákona pravomocně uložen trest

a) ztráty čestných práv občanských nebo jiný obdobný trest podle zákona dříve účinného, končí ztráta práva volebního a práva zastávat funkci soudce a soudce z lidu dnem účinnosti tohoto zákona,

b) vyloučení z vojska, považuje se za neuložený,

c) peněžitý, nevykoná se v případě jeho nedobytnosti náhradní trest odnětí svobody nebo jeho zbytek,

d) zákazu pobytu, po účinnosti tohoto zákona se nevykoná, popřípadě jeho výkon dnem účinnosti tohoto zákona končí,

e) uveřejnění rozsudku, po účinnosti tohoto zákona se nevykoná.

§ 298

Ustanovení tohoto zákona o podmíněném propuštění a podmíněném upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti se užije s výjimkou ustanovení § 62 i na tresty uložené před účinností tohoto zákona.

§ 299

Horní hranice druhé sazby trestu odnětí svobody stanovené v § 1 odst. 2 zákona č. 165/1950 Sb., na ochranu míru, se snižuje na patnáct let.

§ 300

Zrušují se:

1. trestní zákon č. 86/1950 Sb.,
2. zákon č. 63/1956 Sb., kterým se mění a doplňuje trestní zákon č. 86/1950 Sb.,
3. ustanovení § 4 až 6 zákona č. 68/1957 Sb., o umělém přerušení těhotenství.

§ 301

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1962.

Novotný v. r.
Fierlinger v. r.
Široký v. r.

---

[2]) Zákon č. 547/1990 Sb., o nakládání s některými druhy zboží a technologií a o jejich kontrole.

[1]) Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon).
Zákon č. 23/1962 Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 102/1963 Sb., o rybářství, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 130/1974 Sb., o státní správě ve vodním hospodářství, ve znění pozdějších předpisů.

[1a]) Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

[1b]) § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 217/2002 Sb. a zákona č. 161/2006 Sb.

[1c]) § 83 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění zákona č. 161/2006 Sb.

[2a]) Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon).

[2a]) § 81 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

[2b]) § 21a zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

[2c]) Zákon č. 285/2002 Sb., o darování, odběrech a transplantacích tkání a orgánů a o změně některých zákonů (transplantační zákon), ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 296/2008 Sb., o zajištění jakosti a bezpečnosti lidských tkání a buněk určených k použití u člověka a o změně souvisejících zákonů (zákon o lidských tkáních a buňkách).

[3]) Směrnice Rady 2002/90/ES ze dne 28. listopadu 2002, kterou se definuje napomáhání k nepovolenému vstupu, přechodu a pobytu.